Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 63. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го БЕРЕЗНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 21, 1978 No. 63. VOL. LXXXV.

Інж. Богдан Мак переобраний на голову Оружного Комітету Відділів УНС в Нюарку

Інж. Богдан Мак

Нюарк, Н. Дж. (В. С.) — Річні Загальні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Нюарку які відбулися тут минулої суботи, 18-го березня, в залі УН-Дому, переобрали на голову Окружної Управи дотеперішнього голову інж. Богдана Мака. Разом з ним до складу нової Окружної Управи були обрані: Ярослав Леськів та Осип Воробець — заступники голови, Юлій Баранюк — секретар, Володимир Боярський — касир; члени Управи — Леся Назарук, Ольга Осередчук, Михайло Отрок, Володимир Роговський, Теофіль Клебан, Богдан Сольчаник, Андрій Кейбіда, Володимир Сиваник, Стефанія Стеців, Василь Осадчук, Омелян Твардовський; Контрольна Комісія — Володимир Шпирка, Іван Іваник, Василь Гнатів, Мирослав Дереш та мгр Омелян Грубський.

Збори відкрив голова Окружної Управи інж. Богдан Мак і після привітання учасників нарад і запрошення до президії головного секретаря Володимира Сохана та обласного організатора Василя Оріховського зарядив одноквилинну мовчанку для вшанування покійних провідних українських діячів та членів УНСоюзу. Збори затвердили запропонований порядок нарад і вибрали ділову президію у складі: Володимир Боярський — предсідник та Теофіль Клебан — секретар. Протокол з попередніх річних зборів відчитав Теофіль Клебан і його прийнято одноголосно, після чого приступлено до звітування членів Окружної Управи.

Голова Окружної Управи інж. Богдан Мак, який відчитав свій дбайливо виготовлений звіт на письмі, присвятив особливу увагу Стейтовому Дневі УНСоюзу, що його влаштував очолюваний ним комітет чотирьох союзових Округ стейту. Він назвав цей День УНСоюзу одиноким проявом союзової громадської праці Відділів Округи. За причину неуспіхів у нашій союзовій праці він подав ствердження, що УНСоюз перестав бути центром нашого українського життя, а секретарі Відділів перестали брати участь в українському громадському житті. Ключем до успіхів він вважає посилення активности секретарів Відділів

(Закінчення на ст. 5-ій)

Українські правники й Карпатський Союз відмітили 40-ліття Карпатської України

Ню Йорк, (Н.Н.). — Минулого четверга, 15-го березня 1978 р., тут в приміщенні Пластового Дому відбулася чергова сесія доповідей, які підготовили Правнича Комісія НТШ в Товариство Українських Правників при співучасті Карпатського Союзу для відмічення 40-ліття Карпатської України. Доповідь про „Карпатську Україну й конституцію УСР" виголосив колишній представник Уряду Карпатської України в Празі, д-р Вінкент Шандор. Виходячи з постанов Сен-Жерменського договору, який передбачав найширшу автономію для українського населення на південь від Карпат, із власним соймом та відповідальним перед ним губернатором, доповідач представив, як чеський парлямент і уряд зламали ці постанови й аж під тиском катастрофи дали автономію щойно пізнього 1938 р. Власний досвід та правнича аналіза подій та правних актів склалися на огляд історичних подій наймолодшої української держави.

Чергову доповідь про „Судові політичні процеси на Закарпатті в 1923-38" виголосив колишній адвокат у Мукачеві й посол до Сойму Карпатської України та начальник преси й пропаганди її уряду, д-р Володимир Комаринський. Як голова Карпатського Союзу, він попередив свою доповідь згадкою про початки цієї держави й тих, що за неї життя своє віддали. Доповідь подала на низці прикладів, як чеська поліція й суди йшли за прикладами других сусідніх держав у переслідуванні державницьких змагань українського населення, хоч і не в цій мірі, що вони.

Обох доповідачів представив д-р Ярослав Падох, голова НТШ, який поінформував, що в циклі правничих доповідей для відмічення 60-их роковин відродження української державности в середу, 12-го квітня, відбудеться його доповідь про славетню комісію історії українського права Української Академії Наук в Києві в pp. 1919-33, а 10-го травня доповідь д-р Івана Новосісського про „Нову конституцію Совєтського Союзу на тлі дійсности".

В Ню Йорку помер нагло св. п. д-р Микола Вацик

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 17-го березня, тут помер нагло від серцевої недуги на 75-му році життя св. п. д-р Микола Вацик, член Управи Наукового Т-ва ім. Шевченка в Америці, автор ряду наукових праць. Попередньої суботи, 10-го березня, д-р М. Вацик ще доповідав на Шевченківській сесії НТШ в Ню Йорку про видання першого „Кобзаря" Т. Шевченка. Трагічної п'ятниці, 17-го березня, д-р Вацик був на засіданні Програмової комісії Української Вільної Академії Наук в Америці і нагло відчув слабість. Ним негайно заопікувався д-р Мирон Зарицький, який рівно ж брав участь у цьому засіданні Програмової комісії УВА, та завіз його своїм автом до одного з госпітальних шпиталів, в якому д-р М. Вацик і помер після одної години найбільш інтенсивних зусиль вдержати його при житті.

Час і місця похоронних обрядів ще не встановлено.

ПОМЕРЛА СВ. П. МАРІЯ ТЕРЕСА ЯРЕМАК

Ірвінгтон. — Минулої п'ятниці, 17-го березня, тут померла на 89-му році життя св. п. Марія Тереса Яремак, дружина о. Василя при місцевій церкві св. Івана Христителя. Похорон заповіджено на вівторок, 21-го березня, в год. 9-ій перед полуднем з похоронного заведення Литвина і Литвина до церкви св. Івана Христителя й опісля на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку.

СЕНАТ РАТИФІКУВАВ ПЕРШИЙ ДОГОВІР ЩОДО ПАНАМСЬКОГО КАНАЛУ

Президент Картер не скриває свого вдоволення після голосування в Сенаті.

Вашінгтон. — Минулого четверга, 16-го березня, Сенат 68-ма голосами проти 32-ох ратифікував перший з двох договорів з Панамою відносно майбутности Панамського каналу, а саме договір, який запевняв би невтральність каналу навіть після того, як в 2000-му році контроля над ним перейшла б в руки панамського уряду.

Президент Джіммі Картер вітав це рішення Сенату, заявляючи, що „це новий і багатообіцяючий крок" в сторону кращих відносин з цілою Латинською Америкою і хвалив сенаторів за їхню „відвагу", закликаючи їх виявити „таку саму відвагу" в квітні, коли ця Палата Конгресу голосуватиме над другим договором, який стосується самого передання контролі над каналом у руки панамського уряду.

Коментатори вважають четвергове рішення Сенату значною перемогою для президента Картера, бо вислід голосування не був певний з уваги на поважну опозицію в Сенаті і серед американського загалу. Для ратифікації треба було двох третіх голосів, тобто 67, а за ратифікацією заявилося 68 сенаторів, отже тільки на один голос більше, ніж потрібна мінімальна кількість.

Хоча президент Картер і лідери обох партій в Сенаті дуже вдоволені вислідом четвергового голосування, то противники нових договорів з Панамою, між ними сен. Роберт Дол із Канзасу, кандидат Республіканської партії на пост віцепрезидента у 1976-му році, республіканський сенатор Стром Турмонд із Південної Кароляйни та інші впливові законодавці твердили, що ратифікація — це велика помилка, бо послаблює впливи ЗСА в дуже стратегічній частині світу і може спричинитися до захоплення контролі над каналом „ворогами ЗСА", тобто Кубою чи Совєтським Союзом.

Як відомо, президент Картер і панамський лідер Омар Торріхос Геррера вже раніше підписали нові договори і населення Панами схвалило їх шляхом референдуму, але вони не ввійдуть в життя аж поки Сенат не ратифікує другого договору.

Щодо першого договору, схваленого минулого четверга, то він запевняє, що ЗСА матимуть право обороняти невтральність каналу навіть „військовою силою" після 2000-го року, як також гарантує, що на випадок наглої потреби американські військові кораблі матимуть першенство щодо переплиту через канал. Договір містить також постанову, що ЗСА не матимуть права втручатися у внутрішні справи Панами.

Панамський лідер Торріхос заявив, що його уряд мусить „точно розглянути" деякі додатки до договору, що їх схвалив Сенат ЗСА, але інші члени панамського уряду натякнули, що не передбачають „жадних проблем безпосередньо".

Палата схвалила законопроєкт в справі безробіття

Вашінгтон. — Палата Репрезентантів у четвер, 16-го березня, 257-ма голосами проти 152-ох схвалила законопроєкт Гомфрі-Гокінса, який закликає уряд поробити всі потрібні заходи, щоб до 1983-го року зменшити рівень безробіття в ЗСА до 4-ох відсотків всієї робочої сили, а відтак запевнити, що безробіття буде цілком зліквідоване.

Прихильники законопроєкту, що його ще в 1974-му році виготовили тепер вже покійний демократичний сенатор Гюберт Гомфрі з Міннесоти та демократичний конгресмен Августус Гокінс з Каліфорнії, твердять, що його схвалення Палатою — це перший крок до запевнення, що всі американці в недалекому майбутньому зможуть знайти затруднення. Натомість противники вважають, що пропозиції законопроєкту потягнуть за собою надмірні видатки федерального уряду і не розв'яжуть проблеми безробіття.

Законопроєкт тепер передано на розгляд Сенатові, де опозиція до нього ще більша ніж в Палаті Репрезентантів.

Крім пропозиції щодо зменшення рівня безробіття, який в кінці лютого ц.р. становив 6.1 відсотка цілої робочої сили, законопроєкт також закликає до продовження боротьби проти інфляції, пропонує збалянсувати державний бюджет, збільшити допомогу старшим віком, інвалідам і ветеранам, як також встановити нові закони, які стосуються цін сільськогосподарських продуктів.

Під час голосування минулого четверга, до залі Палати Репрезентантів увійшла сен. Мюріел Гомфрі, дружина покійного сен. Гюберта Гомфрі, співавтора законопроєкту. Конгресмени оваційно вітали її. Як відомо, після смерти Гюберта Гомфрі його дружину призначено на його місце.

Індія наближається до ЗСА — твердить Індіра Ґанді

Ню Делі. — Колишній індійський прем'єр Індіра Ґанді минулого четверга, 16-го березня, заявила закордонним кореспондентам, що політика теперішнього уряду Індії та заяви президента Джіммі Картера вказують, що Індія позбувається „статусу невтральної держави" і переходить в табір, що його провідником є ЗСА.

Індіра Ґанді, яка минулого року програла вибори до великої міри тому, що старалася обмежити демократичні права в тій азійській країні, твердила, що Америка „ніколи не була вдоволена фактом, що Індія належала до табору невтральних держав", а тепер радіє, що уряд прем'єра Морарджі Десаї „відкинув принцип невтральності".

Покликаючись нібито на заяви президента Картера під час його недавніх відвідин Індії, Індіра Ґанді закидала теперішньому урядові її країни, що „відкинув політику, яку встановив ще мій батько, Джавагарлал Неру". Проте, як вказують коментатори, президент Картер під час відвідин Індії власне підкреслював, що за каденції Індіри Ґанді Індія була закинула свою історичну невтральність, бо її уряд вів надто „просовєтську політику".

УРЯДОВІ ПАРТІЇ ПЕРЕМОГЛИ У ВИБОРАХ У ФРАНЦІЇ

Париж. — Французький нарід в останній рунді парляментарних виборів в неділю, 19-го березня, ясно і недвозначно відкинув намагання комуністично-соціялістичної коаліції здобути владу в країні, віддавши несподівано велику кількість голосів на кандидатів центрально правих партій уряду президента Валері Жіскарда д'Естена. Після підрахунку голосів у майже всіх округах, за вийнятком кількох заморських, урядові партії одержали 288 місць на всіх 491 в парляменті, в порівнянні зі 199 голосами, що їх дістала ліва комуністично-соціялістична коаліція. У пресових повідомленнях про вислід недільних виборів у Франції стверджується, що перемога урядових центрально-правих партій до тієї міри заскочила всіх, що спостерігачі і коментатори тільки обережно подають їх оцінку. Загально вважається, що французький нарід з повною рішучістю відкинув намагання комуністів здобути владу в країні, а соціялістів та інших лівих виборці покарали за те, що вони ввійшли у виборчу коаліцію з комуністами. Що більше, виглядає, що навіть деяка кількість партійних комуністичних і соціялістичних виборців голосували проти кандидатів їх партій, щоб не допустити їх до влади в країні.

Ліві екстремісти захопили силою італійського політика

Альдо Моро

Рим, Італія. — Пресові агенства минулого тижня поінформували, що група лівих екстремістів захопила силою впливого італійського політичного діяча, провідного члена Християнсько-демократичної партії і колишнього прем'єра Альдо Моро, перестрілявши перед тим усіх 5-ох його охоронців. У численних телефонічних повідомленнях до пресових агенств члени „Червоної бригади" (так називають себе ліві екстремісти в Італії), заявляють, що вони „вдарили в саме серце" держави, захопивши в полон Альдо Моро. В повідомленні говориться, що якщо до 48 годин не будуть звільнені усі 15 лівих екстремістів з ув'язнення в Туріні, де вони очікують суду за поповнені злочини, то „Червона бригада" розстріляє Альдо Моро. Покищо немає ще офіційної заяви Християнсько-демократичної партії і прем'єра Джуліо Андреотті, який попав в клопоти вже на самому початку свого урядування. Загально панує переконання, що Андреотті навряд чи виконає домагання терористів, помимо того, що Альдо Моро є не тільки високим партійним функціонарем, але також особистим другом прем'єра. Альдо Моро, як відомо, був п'ять каденцій прем'єр-міністром італійського уряду, а в жовтні 1976 р. був обраний на голову Християнсько-демократичної партії, яка домінує в уряді вже понад 30 років. Моро був також передбачуваний на становище президента держави після відходу на емеритуту теперішнього президента Джованні Леоне.

У зв'язку зі захопленням провідного члена урядової партії, в країні загострено поліційну перевірку, а парляментарні дискусії над програмою нового уряду скорочено до мінімуму і без проволоки затверджено, щоб таким способом дати можливість кабінетові зайнятися справою тероризму і домаганням „Червоної бригади". Кореспонденти стверджують, що атаку на колишнього прем'єра плянували терористи мабуть дуже докладно. Усунено навіть продавця квітів біля дому Альдо Моро, як можливого свідка, а його віз з квітами знайдено далеко за містом. В атаці застосовано автоматичну зброю і ручні гранати, так, що особиста охорона Моро не мала можливости відстрілюватись. Терористи вживали совєтські автомати і в перших хвилинах перестріляли усіх 5-ох охоронців, але навіть не поранили Альдо Моро. Це також свідчить, згідно з опінією поліції, про добре розрахований плян засідки. Колишній президент Італії Джузеппе Сараґат назвав цей терористичний акт найбільшою трагедією Італії від часу закінчення Другої світової війни.

Британський прем'єр прибуде до ЗСА

Лондон/Вашінгтон. — Британський та американський уряди рівночасно поінформували, що прем'єр Британії Джеймс Каллаген прибуде до ЗСА в четвер, 23-го березня, щоб відбути наради з президентом Джіммі Картером і його дорадниками відносно поліпшення світової економічної ситуації, а зокрема щодо торгівлі між країнами вільного світу та допомоги економічно недорозвиненим державам.

У кінці минулого тижня прем'єр Каллаген відвідував Західню Німеччину, де обговорював згадані проблеми з канцлером Гельмутом Шмідтом та іншими членами німецького уряду.

Промовляючи в Лондоні у вівторок, 14-го березня, Каллаген заявив, що індустріялізовані країни вільного світу можуть розв'язати спільні проблеми тільки співпрацею на таких відтинках як стабілізація валюти, більш ефективні програми збереження різних родів пального, збільшення торгівлі між індустріяльними країнами та збільшення допомоги економічно недорозвиненим державам. Ці та інші справи будуть головною темою його нарад з президентом Картером — сказав британський прем'єр.

Після поїздки прем'єра Каллагена до Вашінгтону відбудеться ряд конференцій країн-членів Европейського Спільного Ринку, на яких будуть обговорені подібні проблеми, а в липні в Бонні, Західня Німеччина, має відбутися вершинна економічна конференція держав Заходу, подібна до тієї, що відбулася в Лондоні минулої весни.

РАДА БЕЗПЕКИ ОН ЗАКЛИКАЄ ІЗРАЇЛЬ ВІДКЛИКАТИ СВОЇ ВІЙСЬКА З ЛИВАНУ

Ізраїльські прем'єр Менахед Беґін [зліва] і міністер закордонних справ Моше Даян на летовищі Кеннеді в Ню Йорку в дорозі до Вашінгтону.

Об'єднані Нації, Н. Й. — Рада Безпеки Організації Об'єднаних Націй в неділю, 19 березня, схвалила резолюцію, якою закликає Ізраїль негайно відкликати свої війська з окупованої ними „зони безпеки" в південній частині Ливану, встановивши рівночасно власну „силу миру" з 4,000 вояків невтральних членів Об'єднаних Націй, які мають перебрати нагляд над тією зоною на найближчих шість місяців.

Рівночасно поінформовано з Об'єднаних Націй, що кількасот австрійських і шведських вояків, які входитимуть в склад встановленої „сили миру" Об'єднаних Націй, можуть бути в окупованій Ізраїлем зоні Ливану протягом найближчих 24 годин. Рішення Ради Безпеки ОН щодо відкликання ізраїльських військ з Ливану базувалось на резолюції, яку запропонували З'єднані Стейти Америки та яка з одного боку задовольняє арабські вимоги щодо відтягнення ізраїльських військ, але рівночасно дає відповідні гарантії безпеки в тому обширі, що їх вимагає Ізраїль. 12 членів Ради Безпеки голосували в користь цієї резолюції, Совєтський Союз і Чехо-Словаччина здержались від голосування, а Китай не брав участи в нарадах.

Тієї самої неділі після полудня до Ню Йорку прибули в дорозі до Вашінгтону ізраїльські прем'єр Менахем Беґін і міністер закордонних справ Моше Даян, які у вівторок і в середу дебатуватимуть ці справи з президентом Картером та іншими членами уряду ЗСА у Вашінгтоні. Прем'єр Беґін, прибувши до Ню Йорку, заявив, що він має власні пропозиції щодо розв'язки збройного зудару між Ізраїлем і палестинськими партизанськими силами в південному Ливані, але не сказав, які це пропозиції.

Ростропович глибоко потрясений відібранням йому совєтського громадянства

Париж, Франція. — Мстислав Ростропович, відомий челіст і диригент, якому кремлівські диктатори декретом Верховної Ради СССР відібрали 15-го березня ц. р. совєтське громадянство, заявив кореспондентам, що він глибоко потрясений неґуманним потягненням Москви. У розповсюдненій в Парижі писаній заяві Ростропович категорично відкидає усі обвинувачення Москви, висунені совєтським урядом проти нього і його дружини Галини Вішневської, колишньої оперної співачки Великого Театру в Москві, що вони, мовляв, займалися „непатріотичною діяльністю", бувши від 1974 року поза кордонами Совєтського Союзу. Причиною такого закиду, думають кореспонденти, може бути близьке приятельство Ростроповичів з письменником Александром Солженіциним, якого вони обороняли перед нападами совєтської критики заки Солженіцина „видворили" з СССР. В заяві Ростропович зокрема підкреслює, що ані він, ані його дружина не є заангажовані політично. „Ми ввесь час, там в СССР і тепер на Заході, віддані всецілю музиці, яка приносить красу і тепло для людей в цілому світі", — заявляє Ростропович у своїй писаній заяві.

Проти відібрання громадянства Ростроповичам запротестували два видатні члени французької Комуністичної партії, яка належить до так званого еврокомуністичного руху і від якогось часу сильно критикує Москву за порушення Гельсінської угоди і непошанування прав людини. Член Політбюра цієї партії Жак Шабаз, який відповідає за культурні справи в Компартії, пише в газеті „Л'Юманіте", що він був заскочений рішенням Верховної Ради СССР і „не розуміє причини, чому Ростроповичам відібрано громадянство". Чарлз Фітерман, права рука генерального секретаря французької Компартії Жоржа Марше, назвав потягнення Москви „особливо жалюгідним", бо Ростропович відомий серед культурних людей на Заході, як високо-культурна, гуманна людина, яка безмежно любить свою країну.

Агенство Ройтера інформує з Вашінгтону, що Адміністрація президента Картера також критикувала Совєтський Союз за позбавлення громадянства Ростроповича. Речник Державного департаменту заявив, що потягнення Москви не згідне з міжнародними стандартами людських прав.

СТИПЕНДІЯ ІМЕНИ СЛ. П. ПРОФ. Д-РА КИСІЛЕВСЬКОГО

Нюарк, Н. Дж. — В порозумінні із Фундацією Українського Вільного Університету, родина проголошує стипендію імени сл. п. проф. д-ра Костя Кисілевського на Педагогічний Курс в Українському Вільному Університеті в Мюнхені, Німеччина, від 17-го липня до 11-го серпня. Зголошення враз із життєписом і зобов'язанням вчити в Школі Українознавства в будь-якій місцевості, як також додатні пожертви на цю ціль слати до: Ukrainian Free University Foundation, Inc. 240 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ізраїль і ПВО

Висилаючи свої військові частини проти баз палестинських партизанів на території Ливану, ізраїльський уряд виконав погрозу прем'єра Менахема Бегіна ,,відтяти злющу руку'' партизанів Палестинської Визвольної Організації (ПВО), які протягом десятиріччя нападають на територію Ізраїля, вбиваючи не тільки вояків, а дуже часто цивільних ізраїльських громадян, включно з малими дітьми, як це сталося минулої суботи на шляху біля Тель Авіву. Отже, напад ізраїльських з'єднань на палестинські бази — це не звичайна відплатна акція, яких в минулому було багато, а глибше обдуманий плян, щоб раз і назавжди позбутися баз палестинських партизанів з південної частини Ливану. Тому власне Ізраїль і плянує встановити в Ливані ,,зону безпеки'', шириною на 4-6 миль, яку ізраїльські військові частини держатимуть аж до того часу, поки пощастить запевнити, що члени ПВО більш не зможуть вживати цей район для нападів на територію Ізраїля.

За свою терористичну діяльність, жертвою якої часто падають невинні цивільні особи, включно з дітьми, палестинські партизани заслужили на відплату ізраїльськими військовими частинами.

Проте, в той самий час, коли Ізраїль своїми збройними силами карає палестинських партизанів, уряд Бегіна та ціле населення Ізраїля повинні зрозуміти, що самою зброєю не запевнять собі і своїй країні безпеки і миру, яких так дуже бажають і на які мають повне право.

Єгипетський президент Анвар ель-Садат своєю поїздкою до Єрусалиму та своїм виступом в ізраїльському парляменті минулого листопада відкрив шлях до можливого замирення, спершу між Ізраїлем та Єгиптом, а в майбутньому може між Ізраїлем і цілим арабським світом. Однак негнучке становище прем'єра Бегіна щодо ізраїльських осель на окупованій арабській території та його відмова звільнити арабські землі на західньому березі ріки Йордан і біля міста Гази, у великій мірі довели до сповільнення прогресу в сторону загального замирення на Близькому Сході. І хоча після переходу ізраїльських військових частин через ливанський кордон єгипетський міністер закордонних справ Мохаммед Ібрагім Камель назвав цю ізраїльську акцію ,,заплянованим геноцидом'', то треба пригадати, що день раніше президент Садат наатаврував суботній напад палестинських партизанів, називаючи його ,,безвідповідальним'' та ,,сумною і трагічною подією''. Це перший раз в історії, що лідер арабської держави засудив терористичну діяльністю палестинських екстремістів із ПВО, доказуючи тим, що дійсно бажає арабсько-ізраїльського замирення. Він та інші члени його уряду, не зважаючи на те, що ізраїльські з'єднання окупують південну частину арабського Ливану, далі зазначуючи, що Єгипет продовжуватиме свої старання довести до загального миру на Близькому Сході.

Ізраїльський уряд прем'єра Бегіна повинен використати цей вияв доброї волі з боку Каїру і погодитися на компроміси щодо ряду питань, відносно яких Бегін досі займав надто негнучке становище. Безпеку і мир своїй країні та цілому населенню Ізраїля уряд прем'єра Бегіна не спроможний запевнити виключно силою зброї, але мусить погодитися на такі переговори, які довели б до справедливої розв'язки довготривалого конфлікту на тому обширі.

ГУЦУЛЬСЬКИЙ З'ЇЗД НА СОЮЗІВЦІ

Кергонксон, Союзівка. — Головна Управа Українського Світового Об'єднання Гуцулів інформує, що черговий З'їзд Гуцулів відбудеться цього року в днях 27 і 28-го травня на Союзівці, відпочинковій оселі Українського Народного Союзу. Привіти, пропозиції та інший писаний матеріял, пов'язаний зі З'їздом, організатори просять пересилати на адресу: УСОГ — UWCH, 7614 Frontenac st. Philadelhia, Pa 19111.

Д-р Михайло Козак

НАМ ТРЕБА ДОБРЕ ПРИЗАДУМАТИСЯ

I

У нас часто багато пишеться і дискутується на різні теми, але дуже мало уваги приділяється найбільш пекучій проблемі нашого життя, а саме, вихованню нашої молоді. Не всіх турбує те, що багато молоді не цікавиться життям української громади, не бере активної участи в її житті, або від неї зовсім відходить.

Автор цих рядків не збирається заявляти, що у нього є відповідь як це розв'язати. Проблема виховання сьогоднішньої молоді є нелегка і надто складна. Основним завданням цієї статті є подати читачам жмут думок і заставити призадуматися. Побачити дійсність такою, якою вона є. Не закривати очей і говорити, що у нас цього немає, а шукати нових доріг для розв'язання цієї важливої проблеми — збереження нашого молодого покоління при українській громаді в Америці.

Шукаючи за новими стежками, чи не варто нам призадуматися, яку ролю у вихованні нашої молоді може і повинна виконати наша Церква.

Про важливість Церкви в житті народу найкраще висловився активіст українського відродження Валентин Мороз. В своєму есеї ,,Хроніка Опору'', написаному в 1970 році, він говорить:

,,...Церква настільки вросла у культурне життя, що неможливо зачепити її, не пошкодивши духовної структури нації. Неможливо уявити традиційні цінности без Церкви. Мусимо зрозуміти, нарешті: боротьба з Церквою означає боротьбу з культурою. Скільки разів рятувала націю сама Церква? Особливо у тих умовах, де зміна віри означала зміну національности. У деяких селах Холмщини українці розмовляли по-польськи. І залишились українцями — доки мали українську віру і церкву. Так само польська родина в українському селі на Житомирщині чи Поділлі сторіччями залишилась польською (навіть не знаючи рідної мови) — доки була католицькою''.

Чи не все тут сказано ясно і недвозначно? Чи не варто і нам, у цих складних часах, шукати більше допомоги в нашій Церкві?

Наші перші поселенці, завдяки їх глибокій вірі в Бога і сильному прив'язанні до рідної Церкви і обряду, в найбільш несприятливих обставинах збудували підвалини для української Церкви в цій країні. Сьогодні між національними групами, що творять суспільство ЗСА, українці належать до небагатьох тих, які мають свою окрему Церкву з її власним обрядом, традиціями і окремою церковною ієрархією. Наша Церква, що від багатьох віків тісно пов'язана з культурою українського народу, так як віра жидів, має всі прикмети для того, щоби зберегти українську духовість у наших поколінь поза межами України і при тому бути заборолом проти чужих і часто шкідливих нашій духовости впливів. Столітня історія українського поселення в Америці має багато доказів, що Церква у великій мірі причинялася до фізичного і духового збереження наших людей як окремої етнічної групи на цьому континенті.

Сьогодні, на жаль, не всі ми прив'язуємо належну увагу нашій Церкві, цій найстаршій і найважливішій українській установі. Часто, задля ,,вищої політики'', чи навіть ,,соборности'', багато з нас забувають, що саме наша Церква є найбільшою моральною силою, важливою не тільки для духовного, але також для національного життя.

Останньо з багатьох наших осередків доходять тривожні вістки, що багато молоді рідко або зовсім не бере участи в церковних Богослуженнях. Багато з них відчужилося від Церкви, а в парі з тим від організованого українського життя, входять в чужі нашій духовості середовища і більше не цікавляться долею народу своїх предків. В таких обставинах багато наших духовних провідників стають безрадними, або інертно придивляються цим подіям, а організована громада майже не прив'язує уваги цьому сумному положенню. В багатьох наших парафіях немає жадної програми для виховання молоді, а якщо є, то її не виконується. Де є намагання це робити, там зразу постають великі перешкоди. Таку працю таврується часто як розбивання вже існуючих світських організацій молоді, ,,не-соборність'' і тим подібне, хоча всі знають, що такі заяви є безглузді і фальшиві.

Наше короткозоре, або байдуже ставлення до справ виховання молоді зайшло так далеко, що не так давно один з наших передових часописів надрукував статтю, в якій дописувач радів, бо, на його думку, майже десять відсотків молоді є зорганізовані в наших молодечих організаціях. Він нічого не згадав про дев'ятдесят відсотків, що не є в організаціях. Він не задумався над долею сотень або тисяч наших молодих людей, які щорічно кінчають середні або високі школи і ми про них в українській громаді нічого не чуємо і не знаємо. Де вони пішли і що робити, щоб завернути цей нормальний і загрожуючий існуванню української громади процес? *(Продовження буде)*

В. Сварог

МИНУЛЕ Й МАЙБУТНЄ КОМУНІЗМУ

IV.

Боротьба між Каррільйо й СССР триває вже коло десятиріччя. На початку 60-их, кампанії створенням другої, льояльної їм компартії під проводом Лістера. Торік каррільївська критика Кремлю стала особливо гострою і совєтчики знову озлобились.

Але мусимо пам'ятати, говорячи про еврокомунізм взагалі, що ні італійська, ні французька компартії не підтримали Каррільйо. У лютому 1977 р. Берлінгуер відмовився приєднатися до твердження Каррільйо, що СССР не є соціялістичною країною, та сказав своїм слухачам, виступаючи в телевізії, що він, Берлінгуер, не бачить підстав для пірвання ідеологічних зв'язків з Кремлем.

У наступному місяці в Мадриді відбулася широко розреклямована конференція еврокомуністів „на верхів'ях", щоб дати світові картину респектабельного західньо-европейського комуністичного руху. Каррільйо хотів на цій конференції зробити заяву з критикою країн Залізної заслони та співчуттям до дисидентів у совєтському бльоці, але французи й італійці не допустили цього.

Совєтчики організували в Софії „антиконференцію" того ж тижня й представник італійських „еврокомуністів" негайно заявив журналістам, що „ми не бажаємо жадної конфронтації з братерськими країнами".

Наприкінці квітня Марше приїхав у Рим на зустріч із Берлінгуером, але жаден з них не промовив і слова критики на адресу Кремлю. У червні, коли Брежнєв почав свою атаку на Каррільйо, ні французькі, ні італійські комуністи не виступили з обороною Каррільйо. Італійці не схвалили ,,тон'' кремлівського нападу, але не висловились з приводу ідей Каррільйо, а в них — головне. Французи взагалі промовчали, пробурмотівши собі під ніс лише кілька фраз про свою триваючу „незалежність".

Наприкінці червня три представники італійської компартії їздили в Москву й, повернувшись, заявили, що їх партія продовжує бути частиною „великого міжнародного руху". Вони не сказали ні одного критичного слова про політику Кремля, ні одного слова на підтримку Каррільйо. Каррільйо сам сказав друзям, що Берлінґуер зрадив його в критичний момент.

Каррільйо є єдиним еврокомуністичним лідером, який відверто скритикував совєтську систему. Але ні одна еврокомуністична партія, включно з еспанською, не пірвала з совєтчиками в питаннях закордонної політики. Існує цілковита тотожність закордонної політики західньоевропейських комуністів і совєтчиків. У цій царині Каррільйо також вторить статтям „Правди". Італійські комуністи заперечують усі твердження про те, що совєтський збройний потенціял є загрозою для західнього світу, заперечують існування совєтського імперіялізму...

Еврокомуністи солідаризуються з СССР у низці питань, стверджуючи, напр., що кубинці в Анголі є ,,борцями за свободу", лаючи ізраїльтян за звільнення своїх земляків в Ентеббе (Уганда), підтримуючи Етіопію разом з совєтчиками і т. д.

Дивує те що є ще журналісти, які продовжують упер то твердити, що еврокомунізм в суті своїй являє собою антисовєтську силу в світових справах, що совєтчиків тривожить позиція еврокомуністів у міжнародних справах і що, нарешті, еврокомунізм може послабити владу совєтчиків над сателітними країнами.

Останнє твердження особливо сміхуґідне: ніби трудящі маси Польщі, Угорщини, Східньої Німеччини й Чехії, які повстали проти влади Кремлю, потребували для цього якоїсь підтримки Каррільйо, Берлінгуера чи Марше. Та тоді про них взагалі нічого не було чути.

Еврокомунізм не являє собою жадної значної загрози для совєтчиків. Але він є загрозою для Заходу, бо може дати йому ілюзію того, що поширення комунізму не становить небезпеки для вільного світу. Парадоксально, це є одним з головних пояснень того, що совєтчики бояться, що передчасний вхід еврокомуністів у західні уряди може настрахати Захід і він може зважитись на опозицію і проти ворогів демократії в своїх країнах, і проти дедалі зростаючої військової могутности СССР.

І, звичайно, совєтчики враховують те, що єретичні ідеї Каррільйо можуть поширитись у Франції і Італії. Але вже видно, що це навряд чи може статися.

Еврокомуністична загроза совєтчикам є „бажальним мисленням" західньоевропейських журналістів ,,ліберального напрямку". Орвел виявився значно кращим пророком, ніж думали навіть його найбільші шанувальники. Західній світ випередив його „розклад часу" на цілих сім років — якщо судити з писань у західніх часописах...

(Кінець)

Андрій Даріян Сольчаник

ШЕВЧЕНКО У ФІЛАТЕЛІЇ

Щорічні святкування роковини та смерти нашого Велетня-Кобзаря ставлять перед нами різнорідну тематику, пов'язану з його особою.

Шевченко у філателії — це тема, що може кинути дещо світла на величність поета, яку мусіли респектувати навіть большевики. Хоч Шевченко ясно висловлювався у своїх поезіях про поневолення України Москвою, все таки аж до часів Хрущова тільки його одинокого із українських культурних діячів можна було зустріти на совєтських марках.

Для прозорості, філателістичний матеріял пов'язаний з Шевченком, можна б поділити на три групи: 1. Державні марки, 2. Офіційні коверти, видані поштовими властями, та 3. Печатки поштових урядів, включно із франкотипами, які можна вважати частиною поштових касівників.

До цього огляду не включено приватних наліпок та коверт, бо вони не входять у сферу філателії тільки ерінофілії.

1. Марки

Першою Шевченківською маркою можна вважати видання Української Народної Республіки із кінця 1920 р. вартости 20 гривень, яке прикрашує портрет поета, виконаний Іваном Крамським (1837-1887) в 1871 р. Цей портрет, виконаний на підставі автопортрету із 1861 р., тепер переховується у Третяковській ґалерії у Москві. Уряд Директорії УНР замовив цілу серію марок у Військовому Географічному Інституті у Відні. На жаль, більшість цього видання не була в обігу з огляду на окупацію України большевиками. Все таки деякі марки із цього комплекту, в цьому й шевченківська, вживались короткий час для поштових пересилок на Поділлі (Волочиськ, Камянець Подільський).

Червень 1923 р. приніс чергу марок совєтської України на допомогу голодуючим. На одній марці вартости 20 + 20 карбованців знову виступає портрет Шевченка у виконанні Крамського.

Тривартісний совєтський випуск із 9 березня 1939 р. для відзначення 125-ої річниці народин Шевченка включає такі рисунки: 15 копійок — автопортрет поета із 1840 р., що зберігається у Київському Державному Музеї Т. Шевченка; 30 копійок — портрет Шевченка виконаний Іллією Рєпіном (1844-1930) в 1888 р., який переховується в цьому самому музеї, та 60 копійок — пам'ятник Кобзареві в Харкові із 1935 р. авторства Матвія Манізера (1891-1966).

Дальші шевченківські марки представлено у совєтській появі із 10 травня 1954 р. для відмічення 300-ліття Переяславської угоди. На одній 40 к. марці з будинком Київського університету написано: ,,Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченко" (так дійсно написано Шевченко а не Шевченка). На іншій 40 к. марці з будинком Київської опери напис звучить: ,,Державний ордена Леніна академічний театр опери та балету ім. Т. Г. Шевченка". Третя 40 к. марка це згаданий пам'ятник Шевченкові у Харкові. Пам'ятник поетові в Каневі, встановлений М. Манізером у 1939 р., начеркнено на однорублевій марці.

Нашого Тараса та його картину ,,Катерина" змальовано на совєтській 40-копійковій марці із 20 червня 1957 р. Мистець виконав ,,Катерину" в 1842 р. і вона тепер переховується у Київському Державному Музеї Т. Шевченка.

Сторіччя смерти Шевченка вшанувала совєтська пошта 10 березня 1961 р. тривартісним комплектом. 3. к. марка охоплює вищезгаданий автопортрет Шевченка, сучасне село Шевченкове (б. Кирилівка) та хату поета — рисунок нашого художника із 1843 р. 4 к. марка репродукує вищезгаданий пам'ятник у Харкові. Найцікавіша 6 к. марка із портретом поета у виконанні Крамського та розгорненою книгою ,,Кобзар", на якій пишається титульна ілюстрація до ,,Кобзаря" із 1840 р. ,,Кобзар з проводирем", праця Василя Штернберга (1818-1845), приятеля Шевченка.

1961 рік приніс 27 квітня одну болгарську марку із портретом нашого кобзаря вартости 1 л. для вшанування сотої річниці смерти Шевченка.

Перебуваючи в Москві, дня 16 березня 1858 р. наш художник виконав олівцем портрет свого дорогого приятеля Щепкіна (1788-1863). Цей портрет, який знаходиться у Київському Державному Музеї Т. Шевченка, використала совєтська пошта для одновартісного випуску із 17 листопада 1963 р., присвячену 175-им роковинам народин цього талановитого актора.

Кінець лютого та початок березня 1964 р. приніс 7-и вартісну совєтську серію, присвячену 150-ій річниці народин нашого Кобзаря. 3 к. марка ця сама, що із 1961 р., тільки з надруком: ,,150 років з дня народження 1964 р." Дві 4 к. марки різних кольорів відтворюють пам'ятник Шевченкові в Києві, скульптуру М. Манізера із 1939 р. Інші марки це згадані вже портрети поета авторства Крамського та Рєпіна.

Цікава шевченківська марка, яку легко переочити, це 6 к. совєтська із 5 серпня 1969 р. для відмічення 125-ліття народин художника І. Рєпіна, відомого автора картини ,,Запорожці пишуть лист до султана". На одній марці вартости 6 к. знаходимо образ Рєпіна ,,Не ждали", на якому видніє мініятюрний портрет нашого борця за свободу.

(Закінчення на ст. 5-ій)

Ганна Черінь

ГАВАЇ

(1)

Гаваї для мене завжди були недосяжною мрією — принаймні, в юних роках. Одна з утіх старшого віку — що багато недосяжних мрій можна досягти. Тільки не треба задовго чекати, бо та мрія знову стане недосяжною. Якось так сталося, що після довгих вагань й інтенсивного спротиву мій чоловік погодився на цю поїздку. Всього на тиждень, хоч два тижні не багато більше коштують і дають змогу відпочити. Але — в страшні морози господар надовго хати не покине. Ведмідь не пускає...

Навоювавшись із вакаційною аґенцією (підвишки цін та всякі інші ,,несподіванки"), ми нарешті отримали зелене світло й стали чекати на 28 січня, — день нашого відлету.

А кругом сніги, бурі, морози... В Каліфорнії дощі-потопи. Навіть у Фльориді приморозки. З Філядельфії й Ню Джерзі дзвонять друзі: „У нас біда, а як там ви?" Кажемо — на Гаваї відлітаємо... „На Гаваї?!!!" — чуємо відповідь, з невисловленим, але подуманим додатком: „А ви часом не здуріли?" З цим додатком ми цілком згодні, але скасувати контракту, без досить великих втрат, не можна. Та й чи змогла б я вдруге вмовити на таку подорож мого чоловіка?... У п'ятницю ввесь час слухаємо інформації бюра погоди: сніг, заметіль, непрохідні дороги, сидіть у хаті й не вилазьте, знизіть температуру печі, щоб заощадити енеґію... Аеродром відкрився, але тільки одна площа для посадки відчищена... 30 тисяч подорожніх чекають своєї долі на летовищі — і таке подібне...

— А чи ж та подорож відбудеться взагалі? Може, відкликали? — з надією в голосі питає мій чоловік.

— Справді, давай кудись дзвонити...

Кудись! Але куди? Знайшли якийсь телефон вакаційної аґенції — як і сподівалися, ніхто не відповідає. Тоді задзвонили на аеродром, до ,,Юнайтед". Зайнято. Дзвонимо через п'ять хвилин — зайнято. Через п'ятнадцять — теж. Дзвонили цілий вечір — нічогісінько.

— Ну що ж, давай пакуватись. Будемо ще вранці дзвонити.

Вранці те саме, тільки під іншим сосом: рекордована відповідь: ,,Лінія зайнята, прошу зачекати" — і солодка, романтична музика, від якої в мене живіт болів. Чекай хоч і годину, ніхто не відповість. А тимчасом, телефон відмірює хвилини. Мій телефонний рахунок був величенький...

Виїхали зарання. Таксі, поїзд, автобус — нарешті, ми на аеродромі. Людей тьма, але на розкладі зазначено, що наш літак відлетить вчасно. Правда, потім були деякі зміни і відлетіли ми дві години пізніше; проте, як на таку погоду, це дуже добре. Загули мотори, літак прискорив хід, підстрибнув і відірвався від землі. Прощай, Чікаґо, прощай — на тиждень, що буде переповнений враженнями, немов цілий місяць! В таку дорогу й одягатись нелегко: надворі мороз кусає й щипає, а попереду літо. Одяглись, як капуста: літні вбрання, одне на друге, а плащі легкі.

День соняшний. Сонце аж сліпить. Правда, на літаку все соняшно, бо летимо понад хмарами. Там де нема хмар — повітря кришталеве, все внизу видно. Степан з радощів цілий фільм ,,вистріляв" на знімки з літака. Та й справді — Скелясті Гори (Рокі Маунтенс) милували око засніженими шпилями, срібними зміями рік, серпентинами доріг... Не зчулись, як долетіли до Сан-Франсіско, де нас не випустили з аеродрому, бо незадовго наш літак полинув далі. Змінили пілотів і стюардес — нові з'явились у гавайських ,,муму" й привітали нас радісним „Алога!"

Летимо над Тихим океаном — хмари й сіро-блакитна безмеж... Трохи лячно. Стюардеси пояснили нам про рятувальні заходи — жакети й човни, але надії на це мало; більше надії маємо на те, що пілот і стюардеси дбають за своє життя, а компанія не хотіла б виплачувати гроші за потерпілих, отже, літак, мабуть, надійний...

Дівчата розносять напої, і пасажири їх не цураються. Це заспокоює. Що попереду — не знаємо. Що під нами — невідомо, все сіре й одноманітне. Тому думки вертаються назад, додому: чи багато в нас снігу? Чи не погриз очманілий від голоду зайчик наші молоденькі дерева, як це було під час наших вакацій минулого року? Якимсь чином ця, досить дурненька тварина, відчуває, коли нас нема вдома! Виглянула в вікно — а там зміна: хмари рожево розцвіли, як хризантемний сад. Це захід сонця. Океан — як перекинуте небо: синій-синій, а хмари пливуть над ним.

Відчувається недосяжність Гаваїв: так довго-довго летимо! Понад 5 тисяч миль, понад 9 годин... Різниця в часі — чотири години. Ці чотири години з'їсть наш літак, нам ніби на прибуток. Та вже як так далеко летіти, то варто саме тоді, коли в нас лютує зима — хай тріщать морози, хай падає сніг, а в нас цілий тиждень буде розкішне літо!

Через запізнення, ми прибули в Гонолулу вже затемна. Різнобарвні світла казково замерехтіли, нізвідки взявшись, несподівано. Літак плавно приземлився...

Сам аеродром виглядав так сіро й чадно, як і в Чікаґо, але коли ми ввійшли в будинок, там був райський аромат, ніби в саду.

Нам запропонували розподілитись на жінок і чоловіків (дехто, очманівши, не знав, куди податися), і почалася знана всім привітальна церемонія: гарні хлопці й дівчата, в гавайських одягах, цілували нас і клали нам на шию леї, довгий вінок із живих квітів. Нам дістались леї з білих пахучих туберози, впереміш із синіми кругленькими квіточками, що їх назви встановити мені не вдалось. Коли я запитала нашого водія, він сказав, що то — волошки, а коли я заперечила, він ображено буркнув: „Для вас не волошки, а для мене волошки."

Водії й ґіди тут не мовчать. Не давши нам і оговтатись, він одразу почав нам строчити відомості про Гаваї й Гонолулу зокрема, споминаючи імена гавайських царів та принцес, на честь яких названі вулиці та готелі. На честь принцеси Напуалані названо й готель, призначений для нас. Три дні ми в нім жили, і мій чоловік так і не зап'ятав цієї назви, хоч я йому запропонувала мнемонічний синозвук ,,Напував ланю". Затямив, що якась „ланя", але поруч була ще й друга „ланя": готель ,,Капіолані", де ми збиралися перед виїздом на тури.

Ох, ті тури!

Через них ми бачили сонце й пляжі здебільшого тільки з вікна герметично закритого автобуса. Поїздки забирали страшенно багато часу, та ще й на додаток — час, витрачений на збирання й чекання. Але сумніваюсь, чи ми б дали самі собі раду в такім обмеженім часі, не знаючи місцевости. До того ж, наші ґіди й водії (часто між ними нема різниці) — надзвичайно обізнані, цікаві оповідачі й навіть артисти-коміки. Вони сиплють анекдоти, як з бездонного мішка, імпровізують — аж замучили нас своїми дотепами, бо вже й реготу не вистачало. Вони багато більш дотепні й розумніші, ніж коміки на телевізорі, що навіть не з пам'яти говорять, а читають картки, та ще й переплутують і затинаються, та й дотепи ті не їхні, а сотнями „писарів" скомпоновані... Наші ж коміки були непідроблені й щирі, жартували з усіма нами, протягом тижня вже знали нас усіх (біля 200) на ім'я й кожному давали особисту увагу, сподіваючись, очевидно, і особистої уваги від туристів виявленої в „добровільних датках". То дарма, що в памфлетах про екскурсії чорним по білому сказано, що кошти включають усі ,,тіпи"; в наших розкладах, що ми їх одержали в Вайкікі, зеленим по сірому було сказано, що ,,тіпи" давати не тільки не заборонено, а й дуже побажано...

В нашім готелю власники — японці, і то не нісеї, а японські японці. В інших готелях — також. Прибирають і прислуговують гавайці. Як ми скоро довідались — і пересвідчились-японці мирно окуповують Гаваї. Більшість готелів у їхніх руках, так само, як і багато підприємств, автові крамниці.

„Напуалані" була переповнена гістьми, здебільшого японцями, що страшенно кричали, метушились, як мурашки, тягали якісь речі, квіти... Виявляється, вони приїжджають своїми японськими літаками на Гаваї не тільки на вакації, а й на ,,вікенд", а також для шлюбів та ювілеїв. Ми бачили кілька весільних церемоній, що їх відбували японці просто в парках та на пляжі — наречені в повній шлюбній „параді", молода в білому вбранні з вельоном, оточена морем квітів, спеціяльно — червоними й білими трояндами та тропічними суцвіттями. Гроші свої японці витрачають в японських крамницях та готелях, так що прибуток повертається до їхньої країни, плюс зиск, добутий від американських туристів (ті не цікавляться, чи власник японець, чи американець — кидають гроші направо й наліво). Туристичне бюро примістило нас у японських готелях, мабуть, тому, що там дешевше. До патріотизму американці дістали імунітет; їм аби більше зиску. Тим і можна пояснити продаж гавайського добра японцям. Автохтонне населення цим незадоволене — кілька разів ми чули критичні завваги про загарбництво японців та насмішки з їх звичаїв. Але справи це не змінює...

(Продовження буде)

Започатковано цикл доповідей українських правників

Дня 4-го січня ц.р. Правнича Комісія при Історично-філософській Сесії НТШ; (ІФС) спільно з товариством Українських Правників у ЗСА (ТУП), започаткували цикл правничих доповідей у залі Пластового Дому в Ню Йорку доповіддю проф. Сент Маріс університету в Галіфаксі, Канада, д-ра Богдана Цюцюри, на тему: „До історії змагань за політичну еманципацію галицьких українців!

Доповідь попередили інавгураційні завваги голови НТШ, проф. Я. Падоха й голови ТУП, д-ра В. Савчака, які в своїх заввагах підкреслювали вагу таких доповідей. Зокрема д-ра Падох уважає, що традиції українських правників на полі науки не менше давні, ніж саме НТШ. При ІФС НТШ діяла Правнича Комісія, яка була дуже активною. Із ЗНТШ Т. ІІ за 1893 р. довідуємося, що ІФС була поділена на відділ історичний і правничий під головством д-ра К. Левицького. Роля правників у боротьбі за рівноправність українців з іншими народностями держави, зокрема з поляками в Галичині, за права української мови, реформи виборчої системи й практики та інші, була особливо велика й вимагала глибоких студій теорії і позитивного права. Мабуть це була причина створення в 1892 р. правничої комісії, яка видавала „Правничу часопись'', потім „Часопись правничу й економічну'' /1900-1912/, Збірники Правничої комісії /1925-1925/ та „Правничу Бібліотеку'' (1901 — 1909). НТШ і Правничу Комісію зліквідували большевики в 1939 р.

З приводу Ювілейного Наукового Конгресу в сторіччя НТШ та з ініціятиви д-ра Падоха — в порозумінні з директором ІФС, проф. В. Кубійовичом і проф. М. Чубатим, - скликано 25-го листопада 1973 р. засідання правників-членів Секції та інших правників-науковців, учасників конгресу; на якому відновлено Правничу Комісію та обрано її керівництво: проф. М. Чубатий - голова, проф. Ю. Фединський - заступник голови, д-р Я. Падох — секретар. Відновлена Комісія постановила собі головним завданням — студії історії українського права, повністю виеліміновані в наукових установах України. Другою ділянкою студій Комісії - студії окупаційного совєтського права.

Доповідь проф. Цюцюри торкається питання з новішої історії України, боротьби за права, що її з відданістю вели поредусім українські правники. Доповіді цього й наступних циклів, — сказав д-р Падох, - будуть поміщені в Збірнику Правничої комісії, в серії ЗНТШ, а зокрема в збірнику на пошану першого голови правничої комісії, проф. М. Чубатого, що приготовляється до друку.

Доповідач, проф. Б. Цюцюра, завважив, що його доповідь стосується, в основному, періоду від 1861 р. до 1918 р. Основним джерелом йому послужили стенографічні протоколи дебат у Державній Раді та в Галицькому соймі. На основі австрійсько-польського домовлення польська шляхта дістала повноту влади в адміністрації Галиччини, а в наслідок виборчої системи т.зв. курій, яка фаворизувала великих землевласників й упосліджувала селян, ця система давала полякам велику перевагу в добуванні мандатів. Це в в той час, коли в XIX ст. конституції з грудня 1867 р. гарантувала рівноправність усім національностям держави право на береження і плекання своєї національної мови. Держава визнавала в теорії рівноправність, а фактично віддавала українців на поталу полякам. Усі намагання українських послів добитися в соймі рівноправности були безуспішними. Тоді речник українських послів, суддя Ю. Лаврівський, робив спроби домовитися з поляками, щоб отримати від них уступки для українців. Польська сторона нібито погоджувалася на домовлення, але справа затягалася, і, врешті, до остаточного вирішення не дійшло. Рішення мала дати одноголосно комісія, складена з польських і українських представників. Але на комісії однозгідности не осягнуто через спротив декого з поляків. Таке безвихідне положення української сторони спричинювало ріст москофільства.

Доповідач наводив джерела із даними про те, як українська сторона була упосліджена на прикладі кількости мандатів у порівнянні до кількости населення українського та національности Австрії, Так, наприклад, коли за народочисленням 1900 р. відношення числа німців у державі було 38.78 відс., то в парляменті вони мали 45.11 відс. послів; поляки — населенням 16.59 відс., а мандатів мали 15.70; зате українці — населенням 13.21 відс., а мандатами тільки 6.40 відс. Коли німцям припадав один мандат на 40 тисяч населення, полякам— на 52 тисячі, то українцям один мандат припадав на 102 тисячі населення.

Коли змагання українців за політичні й національні права в Галицькому соймі були безвиглядними, український провід переніс цей змаг на терен Віденського парляменту. До 1873 р. і тут успіх був майже неможливий, бо послів до парляменту обирав з-поміж себе сойм. Тому, що в Галицькому соймі верховодство мали поляки, українцям важко було отримати мандат до парляменту. Аж згідно з конституційним законом з квітня 1873 р. послів до парляменту вибирано в прямих виборах. Із зростом свідомої української культурної верстви, зокрема, українського народовецького руху — збільшується число українських послів (8 з Галичини і 2 з Буковини) і їх вплив, з яким починають дещо числитися як з реальним політичним чинником.

Ще у 1885 р. українці висувають вимогу поділу Галичини. Коли ж український опір у парляменті й соймі став для уряду і польських верховодів у Галичини дошкульним, у 1890 р. намісник Бадені запропонував представникам українського соймового клюбу домовлення, обіцяючи певні господарські й культурні уступки, коли з їхнього боку ущухне боротьба в соймі й поза ним. Голова українського клюбу Ю. Романчук привітав цю „Нову Еру''. Українська сторона прийняла пропозицію Бадені в надії можливости розбудувати, в першу чергу шкільництво в Галичині. Але українці мусіли вдовольнитися тільки п'ятьма гімназіями, бо всі інші вимоги поляки відкидали. Тому „Нова Ера'' відходить у забуття. Боротьба за рівноправність, за загальне рівне й безпосереднє виборче право продовжується, а зокрема за леґальність виборів проти надужиття і насильства при виборах польської адміністрації. Боротьба злагіднюється з прийняттям нового виборчого закону, який вводив національні курії (1910 р.) Коли до Палати послів з Галичини приходять такі вироблені сили як д-р К. Левицький, д-р Евген Петрушевич, д-р Е. Олесницький, а з Буковини — Микола Василько, які творили посольські клюби галицьких і буковинських послів, вони в загальних українських справах виступали спільно в обороні прав українського народу. З промов буковинських послів у парляменті доповідач вирізнює знаменну промову посла А. Лукашевича. До 90-их років голосу буковинських послів не стрічається у протоколах парляменту. До упадку Австрії галицьким українцям не вдалося добитися рівноправности з поляками. Це вдалося добитися буковинським українцям після перемоги над румунським верховодством у соймі. Цим закінчив проф. Цюцюра свою надзвичайно цікаву й вибраними джерелами обосновану знамениту доповідь.

У дискусії забирали голос д-р І.М. Новосівський, суддя М. Шпитко, д-р О. Соколишин, редактор мгр О. Питляр, д-р Р. Ґоліят та А. Прадищук. Зокрема д-р Новосівський підкреслив, що вимогу про поділ Галичини на польську й українську частини вперше поставила Головна Руська Рада в 1848 р. Конституційна постанова про рівноправність всіх народностей та гарантія непорушности й розвитку мови й національности була передбачена вже в тимчасовій конституції 1848 р., у наступному проєкті конституції 1849 р. та в накиненій конституції з березня 1849 р. із-за верховодства румунів у Буковинському соймі — подібно як поляків у Галицькому — із-за несправедливої виборчі курій, яка давала перевагу великим землевласникам, українському кандидатові важко було отримати посольський мандат до сойму, а до 1873 р. через непрямі вибори до парляменту. Тому нічого дивного, що до 90-их років у протоколах дебат парляменту не стрічаються імена українських буковинських послів, за вийнятком послів 1848 р. не було. Справи на Буковині змінилися на краще з приходом до Буковинського сойму таких активних послів як проф. Ст. Смаль-Стоцький, Микола Василько та інші. Василько своїм великим впливом домігся в соймі т. зв. „Вільнодумний Союз'', до якого приступили всі українські посли, румун д-р Аврел Ончул (також вихованець „Терезіянрума''), Сіоніст д-р Бено Штравхер, вірменин Ст. Стефанович та ще кілька німецьких послів. У той спосіб вдалося перемогти румунське верховодство в соймі та провести кілька важливих законів, які ґарантували рівноправність всім народам Буковини. Тоді прийнято також виборчий закон з постановами про національні курії. Тому, що закон визнавав за жидами право окремої національности й право на окрему національну курію — чого не визнавав центральний уряд у Відні, закон не отримував цісарської санкції. Аж після відкинення Соймом жидівської курії — закон отримав у травні 1910 р. законну санкцію. Рівноправність на церковному полі — через румунське верховодство в православній Консисторії — українці могли здобути аж у 1917 р. через поділ Буковинської дієцезії на українську й румунську частини. Але перевести в життя цей поділ не довелося із-за окупації Буковини при кінці 1918 р.

Проф. Падох, закриваючи наукову конференцію, сердечно подякував доповідачеві за його цінний вклад. Приявних на доповіді було коло 30 осіб.

І. М. Новосівський

Вечір Літературного Конкурсу СФУЖО

ХУІ Літературний Конкурс СФУЖО фундації Марусі Бек мав свій осідок у Канаді, де його проголосив і перевів журнал „Жіночий Світ''. Його вислід був проголошений весною ц. р. Згідно з тим проголошенням перша нагорода припала Ірині Пеленській, а другу нагороду поділено між учасницями Конкурсу — Ольгою Кузьмович і Катериною Починок. Між відзначеними бачимо — Анну Максимович, Марію Крем'янівську, Ганну Черінь і Стефанію Мороз.

Якщо взяти порівняльно, найбільше число учасниць Конкурсу є з Америки, тому й годилося тут влаштувати літературний вечір. Цього завдання піднялася Мирослава Ласовська, референтка культури СФУЖО. При співпраці представниць складових організацій СФУЖО вдалося це зорганізувати 19-го листопада 1977 у домівці Союзу Українок Америки в Ню Йорку.

Програма складалася з вступного слова М. Ласовської, яка привітала присутніх і вказала на заслуги Літ. Конкурсу СФУЖО. Цю сторінку підкреслила у своїй короткій доповіді голова СФУЖО Л. Бурачинська. Фундаторка Конкурсу Маруся Бек бажала допомогти жіночим талантам і заохотити до творчости тих, що зацікавлені в літературі. Впродовж довгих літ це вдалося зробити. У Конкурсах СФУЖО брали участь письменниці, а ще більше виявили себе ті, що хотіли б ними стати.. І так були нагороджені чи відзначені Віра Вовк, Ірина Пеленська (кілька разів), Ганна Черінь, Іванна Савицька (теж кілька разів). Але й проявили себе вперше — Ольга Литвин, Марія Кейван, Катерина Штуль, Олександра Шпак. Затримавшись на успіхах та трудношах Конкурсів, доповідниця представила обидві талановиті сили, тут присутні, що були вирізнені на ХУІ Літ. Конкурсі.

Першою з тих була відома журналістка і пластова діячка Ольга Кузьмович. Розказавши про її життєвий шлях доповідниця звернула увагу на тематику її літературної творчости. Авторка новелі „Іменини пані Ірусі'' старається вивести в своїх образках сучасну молодь. Вона вглиблюється в її світосприймання і знаходить пояснення тих учинків, що для старших незрозумілі. Ці оповідання появляються в пластових журналах і сторінках і притягають молодого читача.

Другою вирізненою учасницею є Анна Максимович. Її доповідниця схарактеризувала, як поетку, що пробує своїх сил у прозі. Вірші Анни Максимович чуттєві, ліричні і появляються в нашій пресі (вона підписує їх псевдом). А тут вперше написала новелю п. н. „Баба Варлампа'', в якій зображена цікава жіноча постать. Цій новелі притаманний зв'язкий вислів, як звичайно в поетів, що починають писати прозою.

Потім ведуча (а нею була М. Ласовська) запросила до читання творів. Новелю „Іменини пані Ірусі'' всі були вражені, як потрясаючим документом доби. І хоч чергове оповідання тієї ж авторки „Різдвяна зірка'', а потім свіжо написане „Три Марії'' розпогодили публіку, проте думками всі поверталися до конфлікту, що так яскраво віддзеркалений у нагородженій новелі. Другу новелю відчитала Єлисавета Сидор-Чарторийська.

Слідувала музична точка. Ведуча представила молоду співачку Ларису Магун-Гурин, яка відспівала при супроводі піяністки Мирослави Басладинської „Віють вітри'' Гулака-Артемовського. Тоді прийшла нагода до виступу другої вирізненої. Новелю „Баба Варлампа'' всі вислухали уважно, радіючи її несподіваним закінченням. Слідували вірші, з яких один був присвячений Ірині Сеник, в'язневі в далекій Мордовії. Тут теж допомогла Єлисавета Сидор-Чарторийська своїм мистецьким читанням. Поезія впровадила присутніх в інший світ, де панує мистецьке відчуття й уява.

На закінчення Лариса Магун-Гурин відспівала при тому ж супроводі Л. Українки „Стояла я і слухала весну'' і „Горить моє серце'', що присутні вдячно сприйняли.

У відповідну хвилину Голова СФУЖО і референтка культури вручили обом вирізненим квіти і листовні побажання. Це й викликало певний відрух. Ольга Кузьмович зазначила, що їй дуже хотілось би збагатити нашу літературу для молоді, яка шукає сучасної тематики. Тому вона зрікається нагороди з тим бажанням, щоб Літ. Конкурс СФУЖО застановився над тією проблемою. Варто було б заохотити наш літературний світ до творчости, яку вітали б і читали молоді.

На тому закінчився вечір, що мав дуже численну публіку. З реакції оплесками видно було, як живо люди сприймають думки обох авторок. Потім усі обговорювали це ще за чаєм і солодким, що його подали невтомні членки комітету.

Н. О.

Молодь УНСоюзу за працею

МУЗИЧНЕ ТРІО ЗДОБУВАЄ СЕРЦЯ І ПРИХИЛЬНІСТЬ ГРОМАДИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфійське музичне тріо. На фото (зліва): Петро Косик, Володимир Роман Стасюк і Володимир Киба.

У рядах УНСоюзу багато здібної, працьовитої та надійної молоді. Молодь УНСоюзу — це молоденькі ученики народних шкіл, батьки яких розважливо бо ще в передшкільному віці вписали в члени УНСоюзу. Молодь УНСоюзу — це ученики середніх шкіл, які здобувають знання, щоби стати студентами університетів і там продовжувати свою освіту. Молодь УНСоюзу це теж студенти університетів і коледжів, які пильною наукою та трудом здобувають важливі професійні знання.

Велика кількість цієї молоді обмежується до вивчення обов'язкових предметів, але серед неї є багато таких, які займаються мистецьким словом, музикою, малярством, спортом, редагуванням молодечих шкільних журналів або заправляються в університетських студентських клюбах, щоби пізніше стати до праці на українському громадському полі.

Ми замало пишемо, замало присвячуємо уваги цій нашій талановитій і працьовитій молоді. Ось у Філядельфії уже майже рік працює і виступає на імпрезах музичне тріо. Чоловим членом цього тріо є Володимир Роман Стасюк, 17-річний середньошкільник, член 430-го Відділу УНСоюзу „Дністер" у Філядельфії. Володимир Стасюк здобув початкову освіту в парохіяльній католицькій школі при катедральному храмі. Сьогодні він на четвертому році в середній школі ім. Кардинала Доґерти. Вже від 4-го року свого життя Володимир почав вивчати гру на фортопіяно в проф. Зої Марковичі, в якої брав лекції на протязі 3-ох років. Другі 3 роки вивчав гру на піяніно в Бек Мюзік Студіо. Від 12-го року життя аж по сьогоднішній день вивчає гру на гітарі в проф. М. Длябоги. Останніх півтора року навчається співу у Ріти Кавелл.

Володимир Стасюк є солістом-співаком та гітаристом музичного тріо. Крім нього в цьому тріо беруть участь: Володимир Киба — акордеоніст та Петро Косик — скрипаль.

Це молодече музичне тріо не тільки грає для танцювальної групи Осередку СУМА у Філядельфії, але на протязі останнього пів року має за собою цілий ряд виступів на імпрезах. У вересні минулого року це тріо зовсім безкорисно виступило в програмі „Дня Українського Народного Союзу" — філядельфійської Округи у Трентоні. У жовтні минулого року брало участь у мистецькій програмі під час бенкету з нагоди посвячення юнацького прапора Осередку СУМА перед численною (понад 400 осіб) публікою. В цьому ж місяці парохія Св. Арх. Михаїла запросила музичне тріо до програми на бенкеті -празнику парохії. Згодом музичне тріо взяло участь у відзначенні 70-річчя проф. Ю. Оранського. Музичне тріо відоме теж із своїх виступів на радіопрограмах „Українська Година".

В репертуарі музичного тріо такі українські пісні: „Червона Рута", „Мої ясени", „Земле моя", „На дорозі", „Рідна мати моя", „Марічка", „Ой не ходи, Грицю", Взяв би я бандуру", „Два кольори", „Учітеся, брати мої" та колядки: „Бог Предвічний", „Предвічний родився", „Дивная новина", „Бог ся раждає" і інші. Музичне тріо має теж поважний англійський репертуар.

Молоде музичне тріо своїми виступами, оригінальною інтерпретацією пісень та щирим відчуттям характеру народних пісень здобуває серця та прихильність вдячної філядельфійської громади. Батько Володимира п. Маріян Стасюк — це б. довголітній голова Осередку СУМА у Філядельфії та рівнож член УНСоюзу.

„Зборів має своє славне ім'я..."

У 1929 році появилася в серії історично-краєзнавчої книгозбірні „Наш рідний край'' у Львові розвідка історика Івана Крип'якевича п.з. „З історії Зборова". Свою розвідку до часу XIX ст. закінчив автор такими словами: „Для новішої історії Зборова — історії національного руху, виборів, початків і розвитку українських товариств, воєнних подій, повинні б місцеві громадяни зібрати матеріяли, щоб минувшина не пропала безслідно. Зборів, під яким розігралася одна з найславніших европейських битв, має своє славне ім'я на Україні — повинен також мати свою докладну і основну історію."

Від появи цієї розвідки про Зборів минає майже 50 років і ось якраз у це 50-ліття треба сподіватися появи „докладної і основної історії" Зборова і всієї Зборівщини з її містами і понад 100 селами. Зборівський Комітет у Торонті в Канаді під проводом голови п. Софрона Безубка посилює свою акцію збірки матеріялів — описів сіл, споминів, світлин і под. та потрібних фондів, щоб книга про Зборівщину появилася таки у 1979 році.

З цією метою Комітет Улаштував і цього року, 15-го січня, чергову традиційну „Зборівську кутю'' — спільний Свят-вечір в залі катедри св. Йосафата в Торонті з участю майже 200 земляків — з найстаршими присутніми громадянами Зборівщини — д-ром Степаном Голованим і Петром Стецюком, одним із засновників Комітету в 1938 році, а найбільшою радістю були юні учасники — діти й онуки зборівчан. А коли юний зборівчанин, Петро Базай, продеклямував бадьоро і дзвінко поему „Зборів" уродженця Зборівщини, поета Р. Завадовича, то заслужено дістав признання гучними оплесками. Юний рецитатор Андрій Перекліта виступив з мистецьким читанням „Синів" В. Стефаника — і недаром отець диякон Ігор Хабурський розцілував його під оплески присутніх. Донечка отця диякона, Рената Хабурська зворушила всіх деклямацією глибоко настроєвої поезії Б. Лепкого „Під Різдво", а особливе захоплення викликували юні бандуристки — Люба Бура, а відтак дві сестри Тамара і Марта Дичок.

Мистецькі виступи молоді перепліталися із словом про справи видання збірника Зборівщини пп. С. Безубка, д-ра Л. Крохмалюка, В. Локотя (з його функцією і турботами касира), а про самий збірник — зібрані досі і все ще бракуючі матеріяли, головно про окремі села, говорив його упорядник, Б. Гошовський.

Як минулими роками, так і цьогорічна „Зборівська кутя" пройшла в сердечній землячько-дружній атмосфері при співах коляд та з кінцевою постановою апелювати до всіх земляків зборівчан у країнах вільного світу поспішити вже остаточно із своєю активною співучастю в підготові і виданні книги про нашу незабутню і чарівну вужчу батьківщину — Зборівщину.

Г.Б.

Враження з виставки СУА в Міннеаполісі

День 30-го жовтня ц. р. залишиться надовго в пам'яті нашої громади. Відколи 64-ий Відділ СУА в Ню Йорку здобувся на своє приміщення і зачав популяризувати українське народне мистецтво на ширшу скалю, інші Відділи заметушилися й собі.

Місцевий Відділ ч. 16 у Твин Ситі під проводом п-і мґр Мирослави Петришак влаштував у залі суботньої школи при церкві св. Константина виставку народного мистецтва. В дечому допоміг чоловічий малярський світ. При вході до залі — малярські праці мистця Олександра Канюки: „Блудний син", „Кальнишевський", „Отаман Хмара", офорт „359", вказують на глибокий підхід і переживання історичних моментів. Він заставляє глядача подумати і зрозуміти сенс малюнка.

Побіч праць мистця Канюки є ще й образи аматора - маляра проф. Тадея Петришака. Він показує нам верхи Чорногори, бистрий Черемош, провалля в Бескиду, ілюструє стрілецькі пісні, історичні картини і т. д.

Вдивляюся в портрет Ольги Кобилянської. У ньому поважний вираз лиця. Ця дама у чорному на цілий зріст, це одна з кращих праць О. Канюки.

А далі статки - мастки наших пань. Багато стародавніх одягів з-над Дністра. Це був кут між Збручем, Золотою Липою, а Дністром від півдня. Села в ярах Дністрових, над ріками. Зберігали народну ношу. Чудове наше Поділля... У коралях срібні монети з часів цісарської Марії Терески і Фердинанда, а там далі кераміка, різьба, вишивки і всяке мистецьке знадіб'я. Це праця Марії Процай з її дочками. Її писанки знані в далекому світі. Вона недавно відсвяткувала своє 80-річчя, але й надалі продовжує працю для мистецтва. Думає про постійний музей. Підходжу до станка Ірини Плювак. Вона має багато мистецьких речей. Показує гуцульську люльку (я думав, що це балтійська!), серветки зі взорами з трипільської доби і наше широкознане веретено. Хоче набути все знадіб'я до пряжі.

Пані радо показують свої речі. Це з України, це мені передали, а ця тканина з Ню Йорку. Переходжу ще раз попри всі станки. І не можу налюбуватися. Цікаві речі мають Процаї, Плювак, Гамота, Бреславець, Бущак, Бенцаль - Карп'як, Остап, Петришак, О. Луцик, Тучапець, Тисовська. Стараюся затямити, котре гладь, яворівка, а про хрестиківку знаю від моїх сестер.

У пані Бущак бачу імітації опеньок, грибів, які манять своїм полиском. А ці рамки різьбив бл. п. О. Смулка, — нагадує мені пані Бенцаль - Карп'як. Вона з Чікаґо привезла багато вражень, спогадів з мистецького вечора.

Кожен станок — це мала історія: це рідні сторони, рдна Україна, — це мистецтво, а воно нас в'яже з Україною.

Пані, продовжуйте розбудовування рідної культури, а може хтось колись спасибі скаже.

Василь Пакулин

Клівленд в обороні нескорених

Коли найлютіший ворог українського народу — московсько - большевицькі фашисти з нечуваною в історії людства жорстокістю розправляються з його кращими синами й дочками за те тільки, що вони люблять свій нарід, свою мову, бажають плекати й розвивати свою рідну культуру і вкінці, ставши вільним народом, розбудовувати своє державне життя на своїй рідній землі, українці у всіх закутинах вільного світу йдуть з допомогою своїм братам і сестрам у їх безстрашному змагу „бути чи не бути" українській нації.

СКВУ, УККА, Комітети Оборони Валентина Мороза, Українські Ряди в Обороні Людських Прав ведуть широку акцію у вільному світі, щоб ознайомити західні суспільства про нелюдські знущання в СССР над людьми й народами та розбудити їхню приспану совість до дії в обороні тих же знедолених людей та пригноблених народів.

Українська Рада Оборони Людських Прав в Клівленді, Огайо, що її очолює молодий український професіоналіст Андрій Фединський, при моральній і матеріяльній піддержці місцевого Відділу УККА, про співпраці і участи окремих членів Комітету Оборони Валентина Мороза та поодиноких членів всіх молодечих організацій та кількох активних молодих професіоналістів (всіх разом біля 30 осіб) зорганізувала надзвичайно вдалу голодівку - протест в обороні українських політичних в'язнів в поневоленій Україні.

Голодовий протест відбувся в центрі міста Клівленду — на т. зв. Паблік Сквер 12-го січня ц. р., що тривав від 12-ої год. ночі з четверга до 12-ої год. ночі в п'ятницю.

За зорганізування і переведення демонстрації відповідав студент Кейз Вестерн Різирв університету Ю. Дейчаківський. З великим признанням і задоволенням треба ствердити, що перебіг демонстрації відбувся надзвичайно справно. Ціль — поінформувати якнайширші кола американського суспільства про переслідування українських політичних в'язнів в Україні — була у сто відсотках досягнута.

9-го січня, три дні перед демонстрацією, у широке демонстрацією у широко почитному часописі (пів мільйона накладу денно) „Плейн Ділер", появилася двошпальтова стаття з мапкою України Андря Фединського, яка інформувала про положення в Україні, про час, місце і ціль влаштовуваної демонстрації. Коротка інформація про голодівку - протест появилася також в другому клівлендському часописі „Клівленд Прес". До всіх редакцій, радіових і телевізійних стацій вислано пресові звідомлення — „прес реліз", крім особистих і телефонічних контактів.

У висліді цих старань, дві телевізійні стації, АБСІ і НБСІ, у своїх вечірніх новинах подали про цю подію інформації. Сотки тисяч людей мали змогу бачити нашу молодь у протестній акції. Одна зі стацій, К5, перевела коротке інтерв'ю з одним з учасників демонстрації (О. Демак), в якому він інформував про ціль веденої протестної голодівки.

Кілька радіових стацій інформували також у своїх вечірніх новинах про перебіг демонстрації.

Протягом цілого дня роздавано прохожим інформаційну літературу.

Це другий з черги на терені міста Клівленду День Солідарности з Україною та її незламними борцями. Минулого року така ж демонстрація відбулася заходами Товариства ТУСМ.

Подивляємо з признанням наше молоде покоління, яке, хоча вже народжене поза межами рідного краю, щиро турбується долею свого рідного народу.

Наша молодь, починаючи вже від середньошкільників до студентів університетів включно з молодими професіоналістами, своєю поведінкою доказує, що в боротьбі за визволення Батьківщини своїх батьків і дідів, вона, у рішальний момент, братиме активну участь.

С. В.

Пам'яті Евгена Лозинського

Ростуть могили на чужині... Відходять воїни з часу наших визвольних змагань, — відходить давня гвардія українських націоналістів-революціонерів.

Нещодавно, 17-го грудня 1977 р. покинув нашу громаду мгр Евген Лозинський, — людина непересічного формату. У своєму житті він вибрав не особисту кар'єру, але тернистий шлях боротьби за свій поневолений народ. Кличем його життя був клич: „Здобудеш українську державу, або згинеш у боротьбі за неї." А був це час коли „встоятись не було сили", — після прогри наших визвольних змагань 1917-1921 рр. Наш народ рішив боротись далі за свою вільну, суверенну Державу. Народжувалась доба української національної революції. На чолі тієї боротьби станула Організація Українських Націоналістів (ОУН) під кермою Степана Бандери. На цьому пості він згинув із рук аґента Москви так, як 40 років тому згинув в Ротердамі полковник Евген Коновалець. Бож відомо, що на шляху боротьби українських націоналістів-революціонерів були тюрми, шибениці, розстріли, концтабори.

сл.п. мгр Евген Лозинський

Прийшов рік 1941. — Похідні групи ОУН помаршували на українські землі. Дня 30-го червня 1941 р. проголосив у Львові уряд під кермою Ярослава Стецька відновлення Української Держави. Одначе німці не допустили до цього.

У вересні 1941 р. почалися у всій Західній Україні арешти українських націоналістів, між ними Ґештапо арештувало сл. п. Евгена Лозинського. Німці держали українських в'язнів у Львові в тюрмі при вул. Лонцкого, а в Кракові в тюрмі Монтелюпіх. Врешті вивезли в'язнів у різні концтабори.

Сл. п. Евген Лозинський попав у жахливий табір у Авшвіці, опісля у Матгавзен, Мельк, Ебензе. У тих таборах гітлерівці знищили мільйони різнонаціональних в'язнів. Сл.п. Евген Лозинський пройшов через це пекло. Серед важкого знущання так фізично, як і духового, в голоді і холоді, у важкій праці, де кожного дня смерть заглядала йому у вічі, він виснажений докраю подобав на живий людський кістяк, прикритий в'язничним лахміттям. Щойно у травні 1945 р. американська армія, маршуючи із Заходу, заняла німецькі концтабори і звільнила останки живих ще в'язнів, між ними сл. п. Евгена Лозинського.

Гімназію сл. п. Евген Лозинський покінчив у Станиславові, правничий факультет в Кракові, був адвокатським концепієнтом в Гусятині і Станиславові.

У нього була вкорінена глибока національно-релігійна свідомість. Він був одним з основників „Пласту" в Тисьмениці, працював у „Просвіті" — „Рідній Школі", — виголошував науково-просвітні реферати. Його активність спричинювала труси у його хаті, арештування польською поліцією і в'язнення враз з іншими націоналістами в тюрмі в Станиславові.

По звільненню в р. 1945 з концтабору сл. п. Евген Лозинський переїхав у Мюнхен, де включився до 1951 р. у національно-політичну працю. Звідтіля переїхав з дружиною Марією і дочкою Лярисою у ЗСА. Тут через певний час працював фізично на прожиток родини поки враз з братом д-ром Іваном не влаштував крамниці взуття „Карпати".

В організації ООЧСУ він займав чільні місця, віддаючи весь вільний час нашій нюйоркській громаді. Його ідеєю була продаж будинку Визвольного Фронту при вул. 10-ій в Ню Йорку і закупівля великої репрезентативної будівлі при 2-ій Евню ч. 136. Цю трансакцію переведено із користю для організації. У новонабутому будинку, де є напис: „Організації Українського Визвольного Фронту", а англійською мовою — „Ukrainian Liberation Front" — приміщуються численні установи як: Український Музичний Інститут, Український Літературно-Мистецький Клюб, Український Інформаційний Інститут, Головна Управа ООЧСУ, Головна Управа СУМА, а теж мешкальні приміщення. Є теж велика заля для сходин чи вистав. У 6-поверховім будинку находиться вінда. Закупівля цього будинку — це заслуга сл. п. Евгена Лозинського.

Людина релігійна, скромна, активна — такого ми стрічали його у наших буднях. Одначе смерть, цей неумолимий косар, протяла нитку його життя. Він покинув нашу громаду у 68-ім році життя від недуги, на яку людство не найшло ще ліку.

У дощовий день виїхали авта на цвинтар до Бавнд Бруку. Тут спочили тлінні останки сл. п. Евгена Лозинського. У його могилу покладено грудку землі з Рідного Краю. А домовину прикрито двома прапорами — блакитно-жовтим і червоно-чорним. Ті прапори передано опісля вдові Марії Лозинській.

Мені нагадався напис на пам'ятнику мого побратима б. Українського Січового стрільця: „Він живе у своїх дітях." Так, сл. п. Евген Лозинський живе у своїх дітях, — сину Аскольдові, тут адвокатові і дочці Лярисі, докторантці Колюмбійського університету — які слідом свого батька включилися в працю для нашої громади.

А він, сл. п. Евген Лозинський, житиме в ідеї вічної України, для якої йшов тернистим шляхом — ціле своє життя.

Ярослав Гриневич.

Відзначення 60-ліття самостійности УНР в Статен Айленді

Дня 25-го січня 1978 р. Боро президент А. Гаетта підписав Проклямацію та проголосив день 22-го січня Днем Української Незалежної Держави в присутності представників місцевої громади: адвоката Б. Левицького, маестра М. Мороза, О. Германюка, М. Заяця, Телішевського, інж. Церкевича та представника СУА М. Левицької.

Дня 29-го січня з цієї нагоди відбулася Академія в залі місцевої церкви св. Тройці.

Академію відкрив вступним словом місцевий парох о. Р. Брида. Проклямацію відчитав А. Кобрин, а святочну промову виголосив О. Германюк.

Діти під проводом о. Бриди відспівали низку українських колядок, а знаменитий Ансамбль Бандуристів під мистецьким керівництвом В. Юркевича — кілька українських пісень. Відтак деклямували Ігорчик Кобрин і Петрусь Клим, який також грав на скрипці. Дануся Клим відіграла на фортепіяні „Весняну мелодію", а діти продеклямували збірну деклямацію „Ми діти козацького роду" і „Про Україну, рідний край". Відтак наступила деклямація В. Левінської „Каменярі", а закінчено Академію живою картиною „Україна".

По закінченні присутні за чаєм плянували дальші імпрези. С. Білоус подякував Бандуристам за участь, а Германюк 105-му Відділові СУА за надзвичайно вдалий вечір.

Г.

Концерт УМІ в Карнеґі Рісайтл Голл

Дня 18-го грудня в Карнеґі Рісайтл Голл в Ню Йорку відбувся ювілейний концерт піяністів і вокалістів, переважно алюмнів УМІнституту, що продовжують музичні студії в американських консерваторіях, чи університетах. Виступали: Марта Мачай, Ляриса Дячок, Уліта Ольшанівська, Ляриса Гурин, Роберт Дурзо, Олег Сохан, Зірка Дерлиця, Марія Сохан і Ірена Пелех. Акомпаньювала проф. Калина Чічка Андрієнко.

Соліст-інструменталіст, це тип мистця, який не тільки складає в жертву мистецтву своє серце, душу і розум, а ще й тверду працю аж до самозаперечення — технічне опанування інструменту. У нього говорить не тільки серце, розривається душа, але і капає краплистий піт з чола, — болять м'язи рук і ніг. Значить, мистецтво бере його в полон за свої золоті-колючі дроти. І треба великої напруги волі, міцних нервів та витривалости, щоб витримати і сповнити бажання серця і душі мистця. (Але не всі розуміють цей великий шлях правильно). І наше серце пломеніє усмішкою, коли чуємо щораз то частіше про появу і успіхи наших молодих адептів музики, власне з ділянки нашого інструментального мистецтва.

Марта Мачай відіграла на фортепіяні Жука поему і Ліста „Танок карликів". У неї м'який удар і легкість у виконанні трудних композицій.

Ляриса Дячок зробила несподіванку, виконуючи свої власні композиції. Вони дуже складні. В них видно вплив імпресіонізму, але вони своєрідні. Ляриса відограла їх з притаманною енергією.

Уліта Ольшанівська грала дуже добре Фоменка Ліричну поему і Шопена Ноктюрн. Їх виконання заслуговує на признання, хоч здалося б попрацювати їй над удосконаленням техніки, зокрема в етюдах Шопена.

Співачка Ляриса Магун представила себе дуже талановито. Голос її природний і чистий. При наполегливій праці можна вибитись на добру артистку.

Роберт Дурзо, піяніст, грав Барвінського Хорал і Ліста Рапсодію ч. 6. Талановитий Дурзо, повний темпераменту, грав з бравурною технікою і розмахом при рівночасній дуже добрій інтерпретації творів.

Олег Сохан, піяніст, прелюдію Ревуцького виконав знаменито і опановано, а Шопена баляду ф-дур випрацював до найменших деталів і грав її з хлоп'ячою жвавістю і бадьорістю.

Зірка Дерлиця, сопрано, вибрала собі виключно українську програму. Інтерпретація її була бездоганна. Вона відспівала Скорика „Якби мені черевички" Грудина Вальс і Сапруна „Розквіт". Зірка при своїй наполегливій праці має дані на сценічну карієру. Вона співає гарно і музикально.

Марічка Сохан, талановита піяністка виконала Ревуцького дві прелюдії, і в них виявила глибоке зрозуміння незвичних творів нашого неоромантика. Скерцо Шопена заграла вона чуттєво, а при тім вона дуже заавансована технічно: чіткі стаккати і бравурні пасажі виходили в неї прекрасно!

На закінчення концерту Ірена Пелех відіграла Барвінського Прелюдію е-моль і Балакірева „Ісьлямей" (орієнтальна фантазія). В дещо скороченім творі виказала вона легкість і піяністичну зрілість та високі вартості в інтерпретації.

Усі виконавці створили на залі сердечну атмосферу, а в нашої дібраної публіки напевно залишиться надовго приємний спомин про цей концерт.

Прекрасне тло фортепіянового супроводу дала досвідчена піяністка, учителька УМІ проф. Калина Чічка Андрієнко. Акомпаньямент має завжди поважну і відповідальну ролю.

Молоденькі виконавці захопили присутніх не тільки своєю високо розвиненою технікою, але ще більше почуттям та дуже доброю інтерпретацією творів великих композиторів.

Оксана Сімович

День Союзянки в Чікаґо

Заходами Окружної Управи СУА — Чікаґо та при співпраці членок усіх Відділів Округи, величаво відбувся запляноватий традиційний „День Союзянки" в неділю 23-го жовтня 1977 р. в залі готелю „Ферара Менор" о год. 1:30 по пол., ціллю якого було посвячення прапора Округи СУА та зустріч усього жіноцтва не тільки СУА, але й інших жіночих організацій та й тих, що ще й досі не включилися в працю тих організацій, як також представників громадських установ та організацій і гостей з Чікаґо та околиці.

Численно зібране жіноцтво, представників організацій та гостей привітала голова Округи СУА-Чікаґо Марія Юзефович. Спеціяльне привітання передала о. митратові М. Бутринському, настоятелеві Собору свв. Володимира і Ольги в Чікаґо, який і посвятив наш прапор під супровід пісень, що їх співали присутні за о. Митратом. Посвячення закінчено, на заклик о. митрата многоліттєвієм всім членкам СУА та всьому українському жіноцтву. Це була незабутня хвилина, коли то всі у святковій мовчанці, задивлені у рідний прапор, стояли з вірою, що під цим прапором всі з'єднані одною ідеєю підемо в дальшу дорогу нашої праці. Ми віримо, що цей прапор жеврітиме ярким полум'ям - смолоскипом, який поведе нас, або нащадків наших до вільного Києва і Львова.

Програмою вела культосвітня референтка Округи Зірка Цимбаліста, яка під кінець обіду відчитала ряд наспілих привітів від організацій, з яких багато склало датки на потреби СУА з нагоди посвячення прапору.

У другій частині Ірина Пежанська (84 В. СУА) прочитала реферат про Олену Теліґу, визначну українську поетку і революціонерку, що згинула мученицькою смертю від куль ґештапо. Згинула смертю, яку сама собі бажала, як каже у своєму вірші:

„Я палко мрію до самого рання,
Щоб Бог зіслав мені найбільший дар:
Гарячу смерть, не зимне уміраиня..."

Основну доповідь про працю й досягнення СУА виголосила організаційна референтка Округи СУА-Чікаґо Марія Наваринська (29 В. СУА), накреслюючи важливість цієї праці та закликом вступати в члени СУА, закінчила прекрасно продумане слово.

У мистецькій частині цього святкового дня виступило вокальне тріо „Пісня" з 29-го В. СУА під мистецьким керівництвом Хр. Рущицької, яке відспівало з питомим темпераментом три пісні і ще одну на домагання присутніх. Музичне оформлення пісень: д-р Кассараба, адміністратор: Дарія Яросевич. З великим музичним відчуттям відіграла фортепіянове сольо Орися Покорна. В склад тріо входять: Н. Масник, Л. Олексюк, В. Джудинська. Їхні виступи дали присутнім справжню мистецьку насолоду. Фортепіяновий супровід: Оксана Оришкевич. Після того присутні ще довго гуторили, як одна з'єднана родина, за кавою та солодким. Молитвою, що її провів о. митрат М. Бутринський та подякою голови Окруної Управи СУА-Чікаґо — закінчено цей вдалий і незабутній для нас День Союзянки, з обітницею, що побачимося знов усі в наступному році!

Р. Туринська

Відлітають сірим шнурком...

(З приводу смерти І. Кутка)

У некрологах і похоронних відправах читаємо про вояків з Української Армії різних родів. Це переважно старшини з дипломами, або без, учасники Зимових і Літніх Походів. Про сірих вояків мало мови, бо їх історія і воєнні подвиги мало знані. Багато таких спочиває під березовими хрестами у вільному світі.

На рідних землях окупанти розрили козацькі і гайдамацькі могили, поломали хрести на Янівському цвинтарі у Львові і збурили пам'ятники по наших селах і містах.

Ігнат Кутко

У Йозефові, Дойч Ґаблю, Терезіні, Каліші, Домбю, Щеп'юрні, як теж дивізійні могили в Юґославії, Австрії і Італії існують. На рідних землях немає місця для рідних вояків України. У Чікаґо жив і помер 9-го лютого звичайний сірий підстаршина УГ Армії, людина обов'язкова, без претенсій, довголітній прапороносець відділу ОбВУА.

Просто з австрійського війська в уніформі і трьох звіздах на ковнірі — десятник Ігнат Кутко, 19-літній вояк італійського фронту, офензиви над рікою Пявою вступає до Української Армії. Ось коротка сильветка його життя.

Вночі з 1-го на 2-ге листопада 1918р. група Південь оформилася в артилерійських казармах села Пикуличі і двома крилами під проводом сотників Сенечка і Укарми вмаршерувала до Перемишля. Не була то якась армія, бо тоді ще української армії не було. Заки сильніша „армія" вмаршерувала вранці до Перемишля зі сходу, група Південь складена з таких, як Кутко зайняла всі військові об'єкти і арештувала ген. Бухальського, команданта міста. Перемишль узято з 3-ох сторін, бо з півночі правдива армія 600 людей австрійського 9-го полку рушила з села Журавиця і обсадила ріку Сян і мостові причілки.

Перемишля не вдержали, бо „цивілі" шкодували мостів. Упав і Львів. Весною 15-го травня офензива ген. Юзефа Галлера вдарила на 2-гу групу 8-ої бригади зі Судової Вишні в напрямі до Дністра. Гірська бригада і третя група Глубока-Харків відтята, відступила в Карпати і Словаччину. З тією групою йшов теж наш десятник. Друга група перейшла Дністер, бо був плян держати таку лінію. А коли впав плян держати лінію Дністра, група дійшла аж під Станіславів та румуни відтяли їй дорогу на Україну, бо окупували Коломию. Три тижні пізніше друга група продерлася через мадярську комуністичну територію Беля Куна, яка мала вузлову станцію Шаторал Уйгелі. І так на кордоні Саксонії в Судетах у німецькому містечку Дойч Ґабель в таборі б. полонених зібралася 10 тисячна громада тих, що розійшлися на три шляхи.

Дес. Кутко вишколював підстаршинську школу, бо бриґада збиралася вертатися в Україну. Диктатор Петрушевич прислав мундири, які були готові в маґазині.

В дорозі з головного табору до т. зв. Західньої Области, де містився Перший Полк бриґади був маґазин, коло якого стояв вартовий зі зброєю „на остро".

Переїхала бриґада в Україну — румуни не дали дозволу, а іншої дороги не було. Альянти в березні 1923 року віддали західню область України — Польщі Бригаду в Дойч-Ґаблю і Йозефові, лишена напризволяще. Не було уряду, опіки, гроша, люди як могли переважно „на чорно", щоби не кланятися полякам, верталось на рідні землі.

Вернувся і Ігнат Кутко. Він мав щастя у бизнесі. Зразу в Перемишлі, а відтак у Дрогобичі доробився значного майна. Купував навіть нафтові поля.

В Америці перевишколив себе на „карпентера". Вступив до УНСоюзу. Платив річно по 25 дол. до УККА і СКВУ, купував книжки. Разом щорічно збирали ми під церквою св. Йосифа на інвалідів. Умер нагло, лишив двох жонатих синів і заміжню дочку та дружину. Уряд відділу ОбВУА в комплекті з прапором відпровадив його в далеку дорогу.

Степан Куропась

І лине в світ українська музика

Як воно добре послухати і порадуватись рідною музикою на чужині в настросвий різдвяний час! Цю приємність учинила нам Флоренс Бокаріюс - Сагайдачна, 24-го грудня 1977 р., о год. 2-ій по пол., з міської радіостанції Ню Йорку WNYC. Відомо, що це не не перша її спроба передавати українську фортепіянову музику на хвилях етеру. Вона, хоч і не українського походження, вийшовши заміж за бл. п. редактора Петра Сагайдачного, полюбила українську музику всією своєю істотою. І навіть по смерти свого чоловіка, вона і далі вивчає, опрацьовує та передає світові почерез радіо голосну, добру вістку про український музичний дорібок. І за це ми їй надзвичайно вдячні. Бож таки торік весною почули ми знамениту програму фортепіянової музики в пам'ять недавно померлого великого українського композитора Левка Ревуцького. Тепер же з відкритим серцем сприймали ми цілу низку менших фортепіянових речей, різних наших музикотворців. А що це різдвяна пора, то на початку програми порадувала нас мисткиня: „Скверціном" А. Рудницького, що не є нічим іншим, як відомим леонтовичівським „Щедриком", перелицьованим, зовсім удало, на фортепіян. А кінець програми замикала, якби створюючи різдвяну раму для цього концерту, теж А. Рудницького, старогалицька коляда: „На небі зірка ясно засяла", яку — дивним предивом — назвав композитор чомусь то: „Баркаролею". Можна погодитись ще з заголовком до „Щедрика", та дійсно важко знайти задовільне вияснення такого заголовку до релігійної колядки. Очевидно, що справа заголовку, це не діло виконавця, а композитора. Бо щодо самого виконання програми, то стояло воно на гарному мистецькому рівені. А підбір композицій, хоч і пестрий — цим разом, добре зроблений. Темпа, технічні елементи гри, відчуття тонкощів кожного твору, одним словом, інтерпретація була на височині. Хотілось би було може і в цій програмі почути, як у попередній, більше піян. Та на це можуть впливати більше чинників. На всякий випадок, надовго останутъ нам у тямці Ревуцького: мініятюра на українську народну пісню (перша), Косенковий задушевно - прекрасний „Етюд", фіс-моль та шпаркий е-моль. Добре було почути — неграний тут зовсім ніким — вагомий фортепіяновий твір Ревуцького, „Пісню", Людкевича: „Листок в альбом", Барвінського: „ Український гонець", М. Колесси, ритмічний: „Контраст" та невідомий Фоменків: „Прелюд", фіс-дур. Особливо технічно ефективно випав: „Прелюд", емоль І. Шамо.

Теодор Терен-Юськів

Вісті з Канадського НТШ

Ювілейний Збірник Канадського НТШ

В 1977 р. вийшов у Торонті під редакцією Петра Біланюка та Богдана Стебельського Ювілейний Збірник наукових праць К НТШ в 100-річчя НТШ і 25-річчя НТШ в Канаді. Має 222 сторінок друку.

В Збірнику поміщено статті: Б. Стебельський — „100 років НТШ", В. Верига — „НТШ в добі М. Грушевського", Л. Вертипорох — „25-річчя К НТШ", Б. Будурович — „проф. д-р Є. Вертипорох", В. Янішевський — „Діяльність проф. д-ра Є. Вертипороха у УТГІ", Іван Кейван — „Українська рукописна книга княжих часів", Аріядна Стебельська — „Бобряний рукав Ярославни і традиція народного лікування", Олександра Копач — „Брань Архистратига Михаїла со Сатаною", Іван Кузів — „Куліш і Бєлінський — критики М. Гоголя", Яр Славутич — „Франкові сонети та їхні попередники", Павло Маценко — „Українська церковна музика", Володимир Мацьків — „Чи технологічний дослід буде конечною функцією суспільства майбутнього", Володимир Пасіка — „Психоневрози", Богдан Стебельський — „Екзильне шевченкознавство у підсовєтській критиці" та Іван Лучків — „Ярослав Пастернак". Бібліографічний покажчик.

Д-р Богдан Стебельський переобраний на голову К НТШ

У листопаді 1977 р. в Торонті відбулися Загальні Збори К НТШ. Номінаційна комісія, очолена д-ром М. Кушпетою, запропонувала після звітувань Управи та схвалення Контрольною Комісією діяльности уступаючої Управи, переобрати Управу у складі, в якому вона працювала в минулій каденції.

Голова Управи — д-р Богдан Стебельський, заступник голови і делеґат до ГР НТШ — проф. д-р Володимир Мацьків, члени Управи — доц. інж. Леоніда Вертипорох, проф. д-р Петро Біланюк, мгр Михайло Мельничук, проф. д-р Богдан Будурович, проф. Василь Янішевський, д-р Олександра Копач, мґр Іван Кузів, інж. Євген Дуткевич, мгр Василь Верига, д-р Григорій Шиманський, мґр Михайло Хом'як і д-р Іван Тесля. Контрольна комісія: д-р Степан Росоха, д-р Микола Давоспир, д-р Юліян Пелех, о. мґр Остап Ґошуляк і мґр Олег Романишин. Делеґатом до КУК обрано мґра Івана Геврика. Загальні Збори надали проф. д-рові В. Мацькову почесне членство К НТШ за виїмково успішну працю в канадській індустрії. Едмонтонський університет надав йому почесний докторат, а Металюргічний і Гірничий Інститут Великої Британії признав йому золоту медалю.

Вечір К НТШ на пошану Ярослава Пастернака

Комісія наукової проблематики при К НТШ, очолена д-ром Олександрою Копач, влаштувала 27-го листопада 1977 р., на спілку з Історичним Товариством у Торонті, Вечір на пошану визначного археолога проф. д-ра Ярослава Пастернака.

Вечір відкрила голова Комісії К НТШ, д-р О. Копач, привітавши приявну на залі дружину покійного професора п-ні Марію Пастернак. Д-р Богдан Стебельський, голова Управи К НТШ вручив їй нововидане число ювілейного збірника К НТШ, в якому є поміщена повна бібліографія праць проф. Пастернака, що їх зібрав інж. Іван Лучків, а д-р Марко Антонович передав їй ним редаговане видання НТШ та Українського Історичного Товариства — „Ранні слов'яни в історичних, археологічних та лінгвістичних дослідженнях", останній твір проф. Ярослава Пастернака.

Мгр Степан Геник-Березовський прочитав автобіографію проф. д-ра Я. Пастернака, а спогад п-ні Марії Пастернакової — „Стежка біля дороги", прочитала І. Маковецька. Після цих виступів д-р Марко Антонович дав історичний перегляд творчости великого вченого, археолога Пастернака. Вірш Ігоря Калинця „Золотий тік у Крилосі" читала І. Баєр, а спогад д-ра Валеріяна Ревуцького „Поза межами професії" читав Ігор Томків. Співробітник д-ра Ярослава Пастернака при розкопках у Крилосі, С. Гела дав прочитати уривки з його спогадів „Пам'ятки княжого Галича", що їх добірною українською мовою прочитала М. Гринь.

На закінчення вечора Аріядна Охримович висвітлила прозірки про „Скарби княжого Галича".

Осіння Наукова Сесія К НТШ

В Торонті, 4-го грудня м. р. відбулася Осіння Наукова Сесія, в програмі якої проф. д-р Петро Біланюк прочитав доповідь — „Призабута держава — Тмутороканська Русь" і мгр Надія Дяків „Англомовні переклади творів Івана Франка".

Сесією проводив імпрезовий референт К НТШ, мгр Василь Верига. Після доповідей відбулася дискусія гостей, які виявили живе зацікавлення доповідями.

Зустріч проф. д-ра Ярослава Падоха, голови А НТШ і діючого президента ГР НТШ з Управою К НТШ у Торонті

В листопаді м. р. у Торонті відбулася зустріч голови А НТШ і президента ГР НТШ проф. д-ра Ярослава Падоха з Управою К НТШ.

Обговорено форми співпраці обох Товариств, справи організаційні, видавничі і справи ГР НТШ.

Корисний та цікавий семінар в Чікаґо

Чікаґо (М. П.). — На запрошення Управи Відділу УККА в Чікаґо, 20-го листопада ц. р. приїхала до Чікаґо Христина Овад з Олбані, Н. Й., щоб провести зустріч - семінар на тему: „Як користати нашим молодечим організаціям, школам і дошкіллю з федеральної допомоги у різних формах". Як відомо, Х. Овад, не тльки працює на цьому відтинку в стейті Ню Йорк, але як знавець цих справ, була дуже доміжною УККА і іншим спонзорам успішно одержати ці допомоги у згаданому стейті.

Управа Відділу УККА в Чікаґо, в порозумінні з централею, запросила до участи в цім семінарі не тільки представників дотичних установ і організацій, але й представників Відділів УККА в Клівленді (д-р Володимир Базарко і Григорій Головко), Детройті (неприсутні), Геммонді, Інд. (неприсутн)і Міннеаполісі (Люба Левицька) і Міллвокі, Віск. (п. А. Танів). Всіх присутніх: 21 особа.

Семінар відкрив голова місцевого Відділу ред. Михайло Панасюк о год. 1-ій по пол., і, з'ясовуючи ціль, передав слово Х. Овад. Вона в свою чергу обширно і детально представила шість форм федеральної допомоги, з яких ми не лише можемо, але й повинні скористати, зокрема в літніх місяцях, затримуючи при цьому нашу ідентичність.

Після вияснення багатьох практичних питань і обширної дискусії, голова місцевого Відділу закрив семінар о год. 4:30 по пол., дякуючи всім присутнім за участь, і висловлюючи глибоку віру, що всі зацікавлені скористають у своїх стейтах з одержаних інформацій. Пані Христині Овад щире спасибі за приїзд та інформації.

ШАНОВНІ ДЕЛЕҐАТИ Й ДЕЛЕҐАТКИ 29 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! КОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є ПРИДБАННЯ 3,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ПРОСИМО ВАС ПАМ'ЯТАТИ ПРО „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ! ВАШ ГОЛОС БУДЕ ТИМБІЛЬШ ПЕРЕКОНЛИВИЙ, ЧИМ БІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВИ ЗОРГАНІЗУЄТЕ ДО КОНВЕНЦІЇ

ШЕВЧЕНКО У ФІЛАТЕЛІЇ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Картину „Не ждали" виконано в 1884 р. і вона міститься тепер у Третяковській ґалерії у Москві.

Останньою шевченківською маркою до сьогодні є блок Парагваю із 24 грудня 1971 р., на якому оглядаємо автопортрет Кобзаря із 1840 р. та пам'ятник поетові в Буенос Айресі, виготовлений Леонідом Молодожанином (нар. 1915) в 1971 р.

2. Коверти

Відомі нам дві шевченківські коверти із Совєтського Союзу. Одна із 25 вересня 1959 р. для відмічення 125-річчя заснування Київського університету із видом будинку цієї школи має напис: „125 років Київському державному університету ім. Т. Г. Шевченка".

Друга коверта появилась 22 січня 1964 р. з нагоди 150-их роковин народження Шевченка. Там зображено пам'ятник поетові в Харкові.

Мабуть появились ще й інші шевченківські коверти, але в повені випусків, які рік-річно видає Совєтський Союз, не легко їх всіх доглянути та зареєструвати.

3. Печатки

Один цікавий тип печаток це франкотип. Установи, які полагоджують велику кількість пошти, можуть, щоб обминути наліплювання марок, одержати від поштових властей дозвіл на машинку, що вибиває поштову оплату на ковертах. До цієї машинки дозволено долучити учтанові рисунок і він стає частиною касівника та тим самим знаходить дорогу до філателістичних збірок, особливо тематичних.

Деякі наші установи, головно в Канаді, використали цю можливість. Перший шевченківський франкотип уживали пластова кооператива „Плай" в Торонті від 29 серпня 1960 р. (реєст. ч. 254930) для відмічення сотих роковин смерти нашого поета. Червоного кольору проєкт М. Левицького накреслює Шевченка в профілі та англійський напис: „Тарас Шевченко 1861-1961".

Третього жовтня 1960 р. ця сама машинка кооперативи „Плай" почала використовувати інший червоного кольору рисунок М. Левицького-поет у молодому віці із двомовним написом: „Тарас Шевченко 1861-1961".

Цей самий рисунок прийняли теж деякі канадські установи до своїх машинок, як ось: газета „Вільне Слово" в Торонті (р. ч. 248043) 11 жовтня 1960 р., Кредитова Спілка „Будучність" в Торонті (р. ч. 243961) 25 жовтня 1960 р., газета „Новий Шлях" у Вінніпеґу (р. ч. 241110) 14 грудня 1960 р. та торонтська фірма „Фючер Фюел Ойл Лтд." (р. ч. 243647) 18 квітня 1961 р.

Пластова станиця в Торонті застосувала з першим грудня 1960 р. на цій самій машинці що й кооператива „Плай" проєкт М. Левицького — поет у молодому віці з українським написом: „Шевченківський рік, Український пласт 1861-1961".

Український Народний Союз в Джерзі Ситі почав вживати з 15-им січня 1961 р. синій рисунок із Шевченком у молодому віці та англійським написом: „Тарас Шевченко Чемпіон оф Ліберті 1961-1961" на своїй машинці (р. ч. 412052).

Комітет Українців Канади (КУК) використовував фіолетний франкотип (р. ч. 242096) з 15-им грудня 1961 р., на якому бачимо поета в старшому віці та англійський напис: „1814-1961 Тарас Шевченко Монюмент Анвейлінґ Вінніпеґ, Джулай 8-9, 1961".

Два інші франкотипи КУК у Вінніпеґу це фіолетний, використаний в 1964 р. (р. ч. 242096) з англійським написом: „Тарас Шевченко 150 анніверсері селебрейшен Септ. 5-6, Вінніпеґ", та червоний, вживаний в 1967 р. з українським написом: „Жертвуймо на фундацію Т. Шевченка".

Деякі поштові уряди Канади використовували шевченківські гасла побіч своїх печаток: Ванкувер 27 лютого 1961: „Шевченко Сентенніел Джубілі Марч 18", Саскатун 27 квітня 1961 р.: „Шевченко Сентенніел Джубілі Ейпріл 23-30", Ванкувер 20 квітня 1964 р.: „Тарас Шевченко анніверсері 150 їрс" та Вінніпеґ 18 серпня 1964 р.: „Тарас Шевченко 150 анніверсері селебрейшенс Септ. 5-6, 1964".

Декілька печаток із шевченківською тематикою появилось у Совєтському Союзі.

Для відзначення 125-річчя заснування Київського університету київський поштовий уряд використав 19 вересня 1959 р. рисунок із будинком школи та написом: „125 років Київському державному університету ім. Т. Г. Шевченка".

У сторіччя смерти Шевченка совєтська пошта прийняла два роди печаток — одна чорна з датою 10 березня 1961 р. вживалась у Харкові, Москві, Ленінграді та Томську з російським написом: „Великий український поет Т. Г. Шевченко 1861-1961". Друга в двох кольорах, червонім та чорнім, гашена у Києві та Каневі 10 березня 1961 р., показує книгу „Кобзар" та двомовний напис: „День пам'яті Т. Г. Шевченка 1861-1961".

З нагоди 150 ліття народин Шевченка прийнято 9 березня 1964 р. чорну печатку з портретом поета в старшому віці та написом: „150 років з дня народження Т. Г. Шевченка 9 марта 1964" у Києві та Полтаві по українськи та в Москві по російськи.

Іншою печаткою гасила київська пошта пересилки 29 травня 1964 р. На ній напис: „Святкування 150-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка, Київ поштамт 29 травня 1964".

Розглянувши ці всі поштові появи стає ясно, що Шевченко займає у філателії вже сьогодні тривале місце.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого елена!

Для поповнення бібліотеки Української Православної Семінарії СВ. СОФІЇ в Бавнд Бруку, Н. Дж., були закуплені книжки у Видавництві „Логос":

З нагоди ювілею 25-ліття щасливого супружого життя ВАСИЛЯ ПАВЛЮКА з ОЛЬГОЮ (з дому Гайва) на 50.00 дол.

З нагоди вінчання ЯРОСЛАВА БІЛОГО з ОКСАНОЮ ЛЕВИЦЬКОЮ на 25.00 дол.

В пам'ять покійного о. д-ра ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО на 25.00 дол.

В пам'ять покійної АННИ КАЛЬМАЧ (мами пані Ніни Міцевич) на 100.00 дол.

Срібний ювілей подружжя Л. і В. Боднарів

Добрі діти Лесі й Василя Боднарів у Трой, Н. И., приготовили в тайні перед батьками ювілейний бенкет з нагоди 25-ліття їхнього подружжя. Бенкет відбувся в залі Українського Клюбу у Коговзі, Н. И., 14 січня 1978 р. при участи 148 осіб.

При вході на залю привітав Ювілятів господар бенкету, Василь Коцур, відтак вітали всі діти: Діяна, Ірина, Павло, Надя й Леся хлібом і сіллю та частували вином. Оркестра відіграла многоліття. При почесному столі засіли Ювіляти з дітьми, о. крил. О. Волянський, парох Трой і о. митрат В. Андрушків, парох Коговзу. В. Коцур запросив о. митрата В. Андрушкова провести молитву. Потім сестра Ювілятки, Анна Яросевич, що недавно приїхала з Арґентини, розповіла про свою сестру Лесю. Вона народилася тому 42 роки в родині Галярників у селі Слобода - Букачівці. Її батько заснував читальню „Просвіти", був активним патріотом і через те його так переслідувала польська поліція, що він був змушений виїхати в Арґентину. Дволітня тоді Леся почала своє дитинство в Буенос Айресі, тут ходила до школи, гарно вчилася. Вона любила танцювати й деклямувати, часто виступала на сценах. Закінчила школу танків В. Авраменка, виступала в танцювальній групі „Просвіти", дістала нагороду за сольовий танок. Була членкою та секретаркою централі СУМА, належала до Марійської дружини дівчат у Буенос Айресі. Після закінчення торговельної школи одружилася з Василем Боднарем 10 січня 1953 р., що був активним у культурному житті, був членом Театральної Студії ім. Л. Курбаса, часто виступав в різних ролях. Ювіляти познайомилися на сцені, і після одруження не покидали сцени, хоч мали вже дві донечки. Обоє працювали багато в культурному житті, аж до виїзду до Америки в 1955 р.

В. Коцур розказав про Ювілята, що народився тому 55 років у селянській патріотичній родині Антона й Катерини, які защепили в синові любов до рідного народу. До школи ходив у Букачівцях, а тому, що добре вчився, місцевий парох вислав його до Львова, де вчився у гімназії, як також у театральній і балетній студії. В 1943 р. вступив до української дивізії „Галичина", відбув підстаршинську школу, щасливо вийшов з бою під Бродами в 1944 р. З полону попав до Зальцбурґу в Австрії, де продовжував студії. В 1949 р. виїхав до Арґентини, де працював в українському театрі. В 1955 р. переїхав в Америку, осів у Трой, Н. И. Тут зразу включився у працю всіх українських товариств: УККА, Батьківський Комітет української школи, Пласт-Прият, Окружний Комітет Відділів УККА округи, Об'єднання українських ветеранів. Усіх 6-ро дітей вписав до Пласту, посилав дітей на пластові табори, працював над розбудовою пластового табору „Вовча Тропа".

З черги о. митрат В. Андрушків прочитав дві грамоти з благословенням від Блаженнішого Патріярха Йосифа І. і від Стемфордського Владики, Преосв. Василя Лостена. Дальше бажали Ювілятам з їхнім срібним ювілеєм о. крил. О. Волянський і о. митр. В. Андрушків, підкреслюючи значення християнського подружжя. Голова Відділу СУА у Трой, В. Теодорович, побажала Лесі Боднар, активній союзянці, секретарці Відділу, всього найкращого. — І. Дурбак вітав Ювілята від Об'єднання українських ветеранів Олбанської округи, як його основника й голову, та передав від цього Об'єднання почесну грамоту з признанням і подякою за громадську працю. Відтак вітав Ювілятів від АДУК за працю в культурній ділянці, та від Пласту, як батьків 6-ро дітей, членів Пласту, і за співпрацю у Пласт - Прияті. — Д. Хорват прочитав багато привітів: від родини з України, Арґентини й Канади, від о. Ю. Мельничина й о. В. Ковалика з Арґентини, о. М. Хафини, голови Гол. Управи „Провидіння", Братства Дивізійників і Об'єднання кол. Вояків УПА в Ню Йорку, від родин: Бала й Данкевич з Арґентини, родин Будич, Любка, Дмитрів і Романишин з Канади, родини Ільків з Бруклину, родини Підвербецьких зі Скенектади, Відділу ООЧСУ з Амстердаму, ООЛ та Школи українознавства з Вотервліту, Відділів УККА, УНС і УНП з Трой. М. Крушельницький вітав Ювілята як його співробітник. Найстарша донька, Діяна, подякувала батькам і гостям. Леся і Василь Боднар подякували дітям, гостям і всім, що причинилися до відзначення їх срібного ювілею. Відспівано багато разів многоліття Ювілятам. На залі були дві сестри Василя, Анна Наболотна з чоловіком Євгеном і трьома доньками, та Марія Коргун з чоловіком Михайлом, сестрінок Лесі — Орест Яросевич. Вкінці о. митр. В. Андрушків провів кінцеву молитву. Опісля відбулася забава з танцями при звуках оркестри І. Ротка. Співала Оксана Коновальчук разом з членами оркестри, що створювало милий настрій.

Під час забави роздано ювілейний торт між гостей, що обдаровували Ювілятів. До Ювілейного Комітету належали: В. Коцур, Д. Хорват іМ. Бобеляк, що помагали дітям Ювілятів зорганізувати й перевести бенкет з ювілейною програмою. Михайло Демчар з родиною приготовив вечерю. Серед милого, родинного настрою забава протягнулася до 3-ої год. по півночі.

Родина Боднарів належить до УНС і „Провидіння", активна в усіх наших товариствах, тому так багато землякв прийшло побажати їм з срібним ювілеєм подружжя та щасливо дочекатися до золотого ювілею.

Один земляк і співробітник Ювілята, жартуючи, сказав: „Не журись, Василю, якщо перших 25 літ подружжя було важко, то потім привикнеш, і других 25 літ буде вже легше!"

І. Дурбак

П'ятидесятліття подружжя Ольги і Андрія Роспутьків

Андрій і Ольга Роспутьки

У вечірніх годинах 19-го листопада 1977 р. у соборі св. Володимира у Філядельфії зібрався великий гурт приятелів з Філядельфії, Трентону, Ню Гейвену та інших околиць, щоб привітати подружжя Ольги і Андрія Роспутьків з їхнім великим родинним святом — п'ятидесятліттям їх подружнього життя.

Ювіляти Ольга і Андрій в оточенні великої родини прибули до церкви, де їх зустрів о. протопресвітер Степан Біляк, привітавши та поблагословивши Ювілятів.

Після молебню за здоров'я Ювілятів о. протопр. С. Біляк сказав тепле до них слово, відзначаючи їх як добрих і побожних християн та добрих і жертвенних членів своєї церкви.

Після закінчення церковних відправ присутні — 120 осіб, на запрошення родини Ювілятів, перейшли до парафіяльної залі, де парафіяльне сестрицтво приготувало трапезу в честь Ювілятів. При вході на залю їх привітали хлібом і сіллю сини, донька, невістка та внуки й інші присутні привітали загальним „Многая літа", а о. протопресв. С. Біляк поблагословив трапезу. В часі трапези тостмастер Леонід Веремієнко виголосив тост за здоров'я Ювілятів, бажаючи їм та їхній родині всього найкращого та коротко накреслив життьовий шлях Ювілятів.

Ольга і Андрій Роспутьки походять із селянських родин Харківщини і за час їхнього спільного життя, від одруження в листопаді 1927-го року по нинішній день пройшли довгий життьовий шлях в згоді і любові. А цей земний шлях випав їм дуже довгий. Простягається він від харківських хуторів до Донбасу, арештом і висилкою на Урал до пиляння лісу, втеча до Магнітогорська, поворотом на Донбас і в рідні околиці. Під час Другої світової війни — мандрівка на захід і через табори ДіПі перенесення до Бразилії, а в 1960-му році переселення до ЗСА.

Проходячи цей довгий життьовий шлях Ювіляти збудували і зберегли велику міцну родину, що складається з двох синів і невісток, доньки і зятя та десяти внуків. Сьогодні вони живуть разом з родиною старшого сина В'ячеслава Роспутька. Молодший син інж. Станіслав з родиною живе і працює на Фльриді, а донька Людмила Шаманська зі своєю родиною — в Бразилії. І хоч із-за життьових умов ця велика родина розкинена на великих просторах, вона духовно споєна в одне ціле і є однією родиною. У цьому велика ювілятів Ольги і Андрія, що любов'ю, тактом і своїм прикладом зцементували в одне всю родину, що в теперішних часах не кожному вдається. Вся родина є в українському середовищі та є прикладними членами своєї церкви.

Крім того Ювілятів вітали друзі Федір Сірченко, Іван Яновський, Тома Бурка та Олекса Гаврась.

Від 10-ти внуків вітав бабусю і дідуся найстарший внук інж. Павло Роспутько. Дякував за любов, піклування та науку, завдяки якій вони знають хто вони такі та чиї нащадки. Бажав доброго здоров'я та многих літ на втіху всій родині

Ювілят п. Андрій в своєму слові найперше подякував Господу Богу, що дав їм дожити до цієї хвилини, дякував о. протопресв. С. Біляку за щирі молитви, своїй родині за таку гарну і милу несподіванку та всім присутнім друзям за молитви, побажання та участь в цьому їх великому родинному святі.

Ювіляти отримали привітання від двох сестер і брата Ювілята Андрія з України та І. Кухаря і численних друзів з Бразилії.

В дружній і родинній атмосфері гості до пізньої години бавилися під звуки чудової оркестри „Зелене жито".

П. Н.

В пошану

бл. п.

Проф. БОРИСА МАРТОСА

складають

на БУДОВУ ЙОГО ПАМ'ЯТНИКА

Петро Дідух, Джілетте, Н. Дж.	$50.00
Ярослав Флисник, Трентон, Н. Дж.	30.00
Юрій Луковський, Філядельфія, Па.	20.00

Колишні студенти УВЕШ.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГУЦУЛЬСЬКИХ ТОВАРИСТВ АМЕРИКИ Й КАНАДИ
та
ГУЦУЛЬСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ

з глибоким жалем повідомляють про несподівану смерть Почесного Голови Гуцульського Дослідного Інституту та першого редактора журналу „Гуцулія"

бл. п.

Д-ра ІВАНА ДОКТОРУКА

ПАНАХИДА по Спочилому відбулася в четвер, 9-го березня ц. р. в похоронному заведенні П. Каппи.

ПОХОРОН відбувся у п'ятницю, 10-го березня 1978 р. в Чікаго, Ілл.

Конференція Гуцульських Товариств Америки й Канади
Гуцульський Дослідний Інститут
Редакція журналу „Гуцулія"

Інж. Богдан Мак переобраний...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ділів УНСоюзу на союзовому та громадському полі, як також придбання помічників для неактивних секретарів для розвинення цієї праці. Голова Окружної Управи ствердив, що не були належно використані для пропаґанди УНСоюзу День УНСоюзу, розподіл стипендій та інші докази широкої діяльности УНСоюзу і поновно пригадав свою пропозицію, що редакція „Свободи" повинна зайняти спеціяльного редактора для справ УНСоюзу. Він з докором згадав про неприявність на засіданнях Окружної Управи представників з централі, а вкінці свого звіту склав подяку всім членам Управи та представникам Відділів за співпрацю і допомогу в його праці.

За неприявного секретаря Юліяна Баранюка склав короткий звіт сам голова, після чого касир Володимир Боярський відчитав фінансовий звіт Округи, в якому в звітовому році було $ 262.55 приходів та $229.53 розходів і кінцеве сальдо $ 297.30. Від імені Контрольної Комісії звітував мгр Омелян Грубський, який потвердив цифри звіту касира і звернувся вкінці з апелем до делеґатів Округи, щоб вони піднесли на Конвенції справу потрібних фондів для діяльности Округ. На його внесок уділено уступаючій Окружній Управі абсолюторію і тоді обрано нову Окружну Управу на чолі з інж. Богданом Маком.

Головний секретар Володимир Соахн подав у своєму слові числа здобутків УНСоюзу за минулий рік та стану членства з кінцем 1977-го року, вказуючи при цьому на причини менших успіхів та зменшення загального числа членів УНСоюзу. Він звернув особливу увагу на важливість близької вже 29-ої Конвенції, яка має не лише обрати Головний Уряд УНСоюзу, але, в першу чергу, винести рішення про дальшу широку діяльність УНСоюзу у різних ділянках українського життя. Обласний організатор Василь Оріховський склав подяку всім активним члеретарям Округи, підкреслюючи досягнення Відділів: 133-го Відділу (секретар Ярослав Леськів), який придбав 20 членів у 1977-му році, 76-го (секретар Юлія Демчук) — 15нових членів, 371-го (секретар Юліян Баранюк) — 14 членів, 27-го (секретар Люцина Олесницька) — 13 членів, 214-го (секретар Анна Твардовська) — 11 членів та 340-го (секретарі Софія Оріховська та Євген Макар) — 11 членів. Він теж згадав здобутки Відділів Округи у 1978-му році, зокрема Василя Осадчука (В. 172) — 12 нових членів, Ярослава Лeськова (В. 133) та Юліяна Баранюка (В. 371) — по 3 члени, і Люцини Олесницької (В. 27) та Омеляна Твардовського (В. 214) — по 2 члени. Обласний організатор В. Оріховський тепло привітав приявного секретаря 234-го Відділу Івана Іваника та висловив йому признання за придбання 9 нових членів у 1977-му році помимо його занедужання. Закінчив своє слово В. Оріховський практичними порадами для організаторів та заликом посилити організаційну діяльність перед 29-ою Конвенцією.

Після короткої дискусії голова Окружної Управи інж. Богдан Мак закінчив ці річні збори апелем до Відділів Округи проявляти більшу діяльність в громаді, подбати, щоб до Головного Уряду був обраний на Конвенції радний зі стейту Ню Джерзі і завжди пам'ятати, що тільки спільною працею та доброю співпрацею можна добитись кращих досягнень — успіхів для УНСоюзу.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність дня 28-го лютого 1978 року наш Найдорожчий БАТЬКО, БРАТ і ДІДУСЬ

бл. п.

о. ВОЛОДИМИР ТЕРЕЩУК

Прибиті горем, дякуємо в першу чергу Їх Ексцеленції Митрополитові Кир Йосифові, о. А.Бунчакові, секретареві Владики, отцям деканам А. Борсі і В. Андрушкові, о. М. Кучмякові, ЧНІ, пароховi церкви св. І. Хрестителя, в якій відбулися похоронні відправи, о. мітратові В. Головінському, о. Д. Библові, ЧНІ, о. В. Яремакові, о. І. Пайкошеві і о. Й. Панасюкові, за торжественно відправлений Парастас, Божественну Літургію і похоронні відправи з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. на цвинтар св. Ґертруди в Колонія, Н. Дж.

Також дякуємо о. мітратові В. Поспішилеві, отцям прелатам Й. Федорекові і С. Суликові, о. І. Сироті, ЧНІ, о. І. Стухлякові, ЧНІ, о. Т. Данусяреві, о. Е. Гиґґенсові і парохам місцевих Українських Православних Церков о. мітратові д-рові Ю. Шумовському і о. І. Наконечному, за молитви і звеличання Померщого свою присутністю на похоронах.

За глибоко зворушливі слова прощання і потіхи для родини Покійного належиться о. деканові А. Борсі щира подяка. Також о. А. Борсі, о. Й. Федорекові і Отцям Редемтористам дякуємо за відвідини Покійного хворого в шпиталі і уділення Найсвятіших Тайн.

Щиро дякуємо маестрові М. Добошеві і Членам церковного хору церкви св. І. Хрестителя за величаве відспівання похоронних відправ.

Сердечно дякуємо Рідні, Приятелям, Знайомим і Парохіянам з Линдори і Лятроби, Па., Бейону, Джерзі Ситі і Нюарку, Н. Дж. і інших парохій, які поспішили віддати останню прислугу, беручи участь у похоронних відправах і жертвуючи понад 40 Служб Божих і численні вінки квітів.

ВП. Панам докторам Л. Кузьмакові і М. Олесницькому належиться спеціяльна подяка за лікарське піклування Покійним під час Його хвороби.

Наша велика подяка належиться також Панству Комицьким і п-ні М. Сібок з Линдори, Па., які незважаючи на труд і непогоду привезли Покійного Хворого, а пізніше також Його родину з Линдори до Джерзі Ситі.

Паням з Марійської Дружини церкви св. І. Хрестителя на чолі з п-нею Ю. Добош, щиренько дякуємо за погощення Отців, як також п-ні Кононів і Управі Українського Народного Дому в Нюарку за приладження поминальної тризни.

Дякуємо дуже Жертводавцям, які за ініціятивою п-ні А. Петровської зложили замість квітів на могилу датки для Блаженнішого Кир Йосифа. Всечеснішому отцеві М. Кучмякові, ЧНІ, п-ні Р. Гайді, д-рові П. Стерчові і мгр А. Гординському дякуємо за вшанування пам'яті Покійного прощальними словами під час тризни.

Також дякуємо п. М. Литвинові за фахову і справну організацію похорону і Ярославові Яворському за полагодження різних справ пов'язаних з похороном.

Сестри: ДАРІЯ, НАТАЛІЯ і ГАЛИНА
Дочки: ЛІДІЯ і ІРЕНА

СПОРТ

Редагує О. Твардовський

УСПІХИ ВІДБИВАНКОВОЇ ДРУЖИНИ УАСТ „ЛЕВИ" ЧІКАГО

У днях 28-29-го січня 1978 р., відбувся у Давнерс Гров, поблизу Чікаґо відбиванковий турнір т. зв. „Джордж Вілліямс Клясік", в якому взяло участь 15 дружин зі стейтів Іллінойс і Вісконсін. Розгривки відбувалися системою „мінус два", то значить, що дружина з одною програною також мала можливість дістатися до фіналів, якщо виграла всі змагання в групі переможених. Замість двох сетів до 15 точок, застосовано нове точкування, згідно з яким дружини грали по одному сетові до 30, при чому числилася кожна здобута точка без огляду хто сервував.

У двох днях „Леви" розіграли 8 змагань, в яких здобули стільки ж перемог, завдяки чому здобули звання першунів, не стративши жадної гри. У півфіналі „Леви" перемогли польську дружину „Іґелс" вислідом 3:6, а у фіналі „Мідленд Кемікал Ко." — 30:26. Дня 4-го лютого „Леви" взяли участь в турнірі в Чікаґо, так зв. „1978 Юніверсіті Іллінойс Сиркл Інвітейшонал".

У цьому турнірі взяло участь 12 сильних дружин зі стейтів: Іллінойс, Індіяна, Мічіґен і Вісконсін. Змагання проходили в двох групах — „А" і „Б". По елімінаційних розгривках до чвертьфіналу ввійшли 4 дружини групи „А" і дві дружини з групи „Б". „Леви" змагалися в „А" групі, з якої ввійшли до чвертьфіналу, одначе тут натрапили на сильну дружину „Корк енд Клівер" з Мічіґену, з якою по завзятій боротьбі програли і таким чином поділили з іншими дружинами, що були еліміновані в чвертьфіналі, 4-те, 5-те і 6-те місця. „Корк енд Клівер" остаточно здобули перше місце турніру.

Під сучасну пору „Леви" підготовляються до першенства стейту Іллінойс. В складі дружини виступають: Р. Мицик (провідник, Ю. Куріца, Д. Григорчук, М. Мурський, А. Олексюк, А. Демус, Ю. Ткачук і Л. Олесницький.

Роман Б. Припхан

ВІСТКИ УСВТ „Ч. СІЧ"

КОПАНИЙ М'ЯЧ

„Ч. Січ" — „Атляс" Ню Йорк 1:2

„Ч. Січ" — „Компас" 0:3

Продовжуються гри сімкового турніру Шейфер Ліґи в залі Арморі Петерсону. В двох чергових змаганнях „Ч. Січ" зазнала поразок з рівнорядними дружинами, які, одначе, мали в своїх складах кращих стрільців, завдяки яким вони здобули заслужені перемоги. Єдиного ґоля в цих двох змаганнях здобув для „Ч. Січі" Роман Ганич. Склад „Ч. Січі": Фурман, Охрименко, Склепкович, Р. Фурман, Гречний, Ганич, Денисюк, Залуський, Ґбур.

„Ч. Січ" (Юнаки) — Мейплвуд (Юнаки) 5:0

„Ч. Січ" (Юнаки) — Мільбирн „Б" 1:0

Молодші юнаки „Ч. Січі" здобули дві важливі перемоги в чергових змаганнях турніру в закритій залі Савт Орандж. Дня 12-го лютого „Січовики" розгромили своїх однолітків з Мейплвуду високим вислідом 5:0. Три ґолі (гет трик) здобув Радинович, дальші два ґолі стрілили: Турянський і Презимірський. Після 6-ої рунди „Ч. Січ" займає в показнику табелі гор 3-тє місце.

„Ч. Січ" (Новаки) — Мейплвуд (Новаки) 4:0

„Ч. Січ" (Новаки) — Савт Орендж „Редс 1:1

У змаганнях з Мейплвудом новаки „Ч. Січі" мали рішучу перевагу, завдяки якій здобули 6-ту за порядком перемогу. Ґолі для „Ч. Січі" стрілили: Петрух, Презимірський, Сосяк і Калинович.

Після 7-ої рунди „Ч. Січ" очолює показник табелі гор турніру, маючи здобутих 13:1 точок і 15:5 відношення ґолів.

ВІДБИВАНКА

Перша жіноча дружина „Ч. Січі" взяла участь у двох чергових турнірах: 5-го лютого в Нюаркському Технологічному Інституті, в якому на 6 дружин в своїй групі зайняла 3-тє місце. В цьому турнірі „Ч. Січ" перемогла дружини: „Тирнерс" Ню Йорк 15:10, 15:13, Савт Орандж В. К. — 16:14, 15:13 і сильний клюб „Вандербилт" з великим з у с и л л я м звів внічию зустріч із українками — 10:15, 15:12.

У Пластовому турнірі, що вдбувся 18-го лютого в залі Університету Ратґерс „Ч. Січ" в односетових грах групи перемогла усіх своїх суперників: Ню Йорк „Ю" 15:10, Ню Йорк І — 15:4, СК СУМА „Крилаті" Йонкерс — 15:12 і Пласт Пассейк — 15:9. Щойно у фінальній зустрічі з дружиною Пласту з Пассейку „Ч. Січ" зазнала поразки 2:0 сетів і цим самим здобула Трофей другого місця. Склад „Ч. Січі": Д. Твардовська, В. Палидович, Л. Тицька, П. Голь, Моравська, Шеремета, Х. Басняк, І. Дармохвал, Х. Терлецька.

(от)

СПОРТОВІ ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Перші зустрічі дружин копаного м'яча

„Динамо" Київ. — „Арка" Ґдиня, Польща 2:1

Дня 6-го лютого ц. р., на стадіоні в Сочі відбулася товариська зустріч українських футболістів з польським клюбом „Арка" з Ґдині, який після 1-ої рунди чемпіонату Польщі займає 6-те місце. В звітових змаганнях українські спортовці мали перевагу, завдяки якій перемогли вислідом 2:1. Переможні ґолі стрілили: Колотов і Малько.

„Динамо" Київ — „Шахтар" Донецьк 2:0

Дня 11-го лютого на Чорноморському узбережжі Кавказу відбулася товариська зустріч двох українських дружин, в якій перемогу здобули футболісти столиці України, вислідом 2.0. Переможні ґолі в цих змаганнях здобули: Малько і Буряк. Склад переможців в обидвох змаганнях був: Юрковський, Сивуха, Лозинський, Фоменко, Решко, Коньков, Буряк, Веремєєв, Онищенко, Малько, Блохін, Цимбалюк, Бережний, Каплун, Безсонів. Інші висліди українських дружин:

„Дніпро" Дніпропетровськ переміг „Шахтар" з Караґанди, вислідом 2:1 і ремісував з клюбом „Зеніт" Ленінград — 1:1.

ВІДБИВАНКА

У днях 3-9 лютого ц. р., в палаці спорту в Одесі відбулися чергові гри 11-ої рунди чемпіонату совєтської імперії з участю 12-ти дружин з кількох так зв. „республік". Між ними українські дружини. Успішно проводили гри відома українська дружина „Зірка" з Ворошиловграда, що не зазнавши досі поразки, перемогла „Спартак" Петропавловськ 3:1 сетів, „Динамо" Московська область 3:2 і МБТУ (Москва) 3:0.

Інші висліди українських дружин: „Льокомотив" Харків — „Мотор" Мінськ 3:0, „Радіотехнік" Рига 3:1 і ЦСКА (Армія) 1:3, „Льокомотив" Київ — „Автомобіліст" Ленінград 1:3, „ЧГБ" Одеса 0:3, „Спартак" 3:0: „ЧГБ" Одеса — „Калев" Таллін 3:0, „Мотор" Мінськ 3:0.

ЛЕЩАТАРСТВО

Дня 6-го лютого закінчилися змагання т. зв. IX зимової Спартакіяди України з швидкістю їзди в групах юнаків і чоловіків. Чемпіоном вийшов В. Безкурський з Києва, срібну медалю здобув Д. Гулієв зі Львова, бронзову В. Семенов з Києва. В юнацькій групі звання чемпіона здобув Д. Ви[illegible]чцький з Славська, друге місце В. Шпеґ зі Сколя, третє місце В. Брич зі Львова.

(от)

†

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДЖЕК ПАТА, член УНС Відд. 316 Т-ва Укр. Горожанський Клюб в Рочестері, Н. Й., помер 14 січня 1978 на 12-му р. життя. Нар. в 1966 р. в Рочестері, Н. Й. і став чл. УНС в 1966 р. Залишив у смутку батька Джека і матір Ґлорію. Похорон відбувся 17 січня 1978 р. на цвинтарі Ріверсайд в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

НЕНСІ ДЖУРАК, членка УНС Відд. 137 Т-ва ім. Б. Хмельницького Вест Істон, Па., померла 7 січня 1978 на 83 р. життя. Нар. 1893 р. в с. Нанова, Зах. Україна і стала чл. УНС в 1920 р. Залишила у смутку дочок Марію і Гелену, сина Михайла та сім внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Святого Духа в Ваґнерсвілл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

С. Колодруб, секр.

МИХАЙЛО ЛУБУНЕЦЬ, член УНС Відд. 81 Б-ва св. Петра і Павла в Куртіс Бей, Мд., помер 19 січня 1978 на 75 р. життя. Залишив у смутку сестру. Похорон відбувся на цвинтарі Святого Хреста.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

СТЕФАНІЯ БЕКЕНБАХ, членка УНС Відд. 177 Т-ва „Любов" в Провіденс, Р. Ай., померла 20 січня 1978 на 79 р. життя. Нар. в 1894 р. в Україні і стала чл. УНС в 1922 р. Залишила у смутку синів Рудольфа і Йосифа та внуків Лінду і Йосифа. Похорон відбувся 24 січня 1978 р. на цвинтарі Норт Бурієл Ґровнд в Провіденс, Р. Ай.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Лаба, секр.

ВАСИЛЬ МИКИТИН, член УНС Відд. 367 Т-ва Запорозька Січ в Рочестері, Н. Й., помер 6 січня 1978 на 82 р. життя. Нар. в 1895 р. в с. Верхні, пов. Калуш, Україна. Залишив у смутку дружину Марія, дочку Дороту, синів Теодора і Петра, вісім внуків і 12 правнуків. Похорон відбувся 8 січня 1978 р. на цвинтарі Голі Сепулчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Попович, секр.

СТЕФАНІЯ ВАРЕХА з дому Яремкевич, членка УНС Відд. 8 Т-ва Подільська Січ в Йонкерсі, Н. Й., померла 21 січня 1978 на 85 р. життя. Нар. в 1893 в с. Лобізка, пов. Устріки Дол., Україна. і стала чл. УНС 1951 р. Залишила дочок Оксану замужем Чавс, Ліду замужем Грешчишин, сім внуків та ближчу і дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 24 січня 1978 р. на цвинтарі Мт. Говп в Гайстінґс он Гудсон, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Кульчицька, секр.

ВОЛОДИМИР ЮРЕВИЧ, член УНС Відд. 16 Т-ва Просвіти в Спрінґ Валей, Н. Й., помер 27 січня 1978 на 91 р. життя. Нар. в 1887 р. в Тисьмениці, пов. Товмач, Україна і став чл. УНС в 1936. Залишив у смутку дочку Ольгу, сина Віктора і чотири внуки. Похорон відбувся 30 січня 1978 р. на цвинтарі св. Антонія в Нанует, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Москаль, секр.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 3.

Л. Веремієнко, Трентон	$20.00
А. Яворський, Гартфорд	20.00
Д-р В. Кіналь, Йонкерс	15.00
Р. Мацук, Флашінг	15.00
В. Дорожинська, Бронкс	10.00
Д-р Р. В. Сочинський, Бруклин	10.00
Д. Шолдра, Джерзі Сити	10.00
А. Гарас, Бетлегем	5.30
В. Авраменко, Ню Йорк	5.00
Я. Базюк, Детройт	5.00
Д. Бобеляк, Нюарк	5.00
С. Волянський, Бріджпорт	5.00
Е. Гаврилюк, Чікаґо	5.00
А. Галущак, Чікаґо	5.00
А. Гартлер, Ґленвю	5.00
В. Гошовський, Бронкс	5.00
С. Гупаловський, Віндсор	5.00
Е. Гутович, Ґлендейл	5.00
А. Данило, Ню Гейвен	5.00
П. Дашко, Чікаґо	5.00
В. Дідошак, Рочестер	5.00
Р. Жук, Монтреаль	5.00
А. Кедринський, Джерзі Сити	5.00
С. Кириленко, Белойт	5.00
П. Когулька, Бруклин	5.00
М. Когут, Чікаґо	5.00
Г. Косовський, Вілмінґтон	5.00
А. Костів, Сакраменто	5.00
В. Криса, Говелл	5.00
С. Кузьмович Філядельфія	5.00
Й. Кушнір, Гемтремк	5.00
В. Леканка, Обурн	5.00
Я. Лисяк, Ембрідж	5.00
В. Личик, Рівер Форест	5.00
Н. Лужба, Ст. Кетринс	5.00
М. Луцишин, Колорадо Сити	5.00
В. Манило, Лонґеуіл	5.00
М. Мельникович, Тускон	5.00
П. Микуляк, Вілмінґтон	5.00
П. Молодовіц, Кліфтон	5.00
М. Мочула, Пассейк	5.00
Д-р М. М. Небелюк Саскатун	5.00
М. Рачкевич, Чікаґо	5.00
Р. Рибак, Ст. Пол	5.00
С. Романків, Гартфорд	5.00
Я. Д. Рубель, Бейсайд	5.00
М. Северин, Бронкс	5.00
Т. Серафин, Елизабет	5.00
М. Струк, Парма	5.00
С. Торбин, Картерет	5.00
С. Туревич, Байон	5.00
І. Харамбура, Філядельфія	5.00
В. Цетенко, Ен Арбор	5.00
Г. Шашло, Детройт	5.00
П. і Д. Шкафаровська, Йонкерс	5.00
І. Яворський, Бруклин	5.00
С. Гасяк, Ст. Джозеф	3.00
С. Грицишин, Картерет	3.00
Я. Опирюк, Кінгстон	3.00
М. Стефанишин, Філядельфія	3.00
Ґ. Ткачик, Тускон	3.00
М. Шевченко, Сієтл	3.00
В. Бойко, Менвілл	2.00
В. Болонний, Стретфорд	2.00
І. Грицковян, Кенмор	2.00
П. Гуменюк, Вай Міллс	2.00
М. Ґудзоватий, Рочестер	2.00
Л. Данилюк, Фоллс Чирч	2.00
М. Дуда, Гартфорд	2.00
Ю. Козяк, Бруклин	2.00
А. Королик, Товнвелл	2.00
В. Король, Ірвінґтон	2.00
В. Костюк, Вудсайд	2.00
О. Крамарчук, Елмгурст	2.00
В. Левицький, Мейплвуд	2.00
П. Лещишин, Рочестер	2.00
М. Лилак, Рочестер	2.00
В. Мудрий, Саннисайд	2.00
І. Мудрий, Йонкерс	2.00
С. Нечипорук, Чіктоваґа	2.00
В. Ремптер, Томс Рівер	2.00
Г. Романик, Перу	2.00
В. Романів, Гартфорд	2.00
І. Слонський, Філядельфія	2.00
М. Тимків, Філядельфія	2.00
Г. Ткач, Чікопі	2.00
о. І. Ткачук, Ню Йорк	2.00
Е. Турчан, Н. Голедон	2.00
А. Шиш, Піскатавей	2.00
Ф. Щеснюк, Ню Йорк	2.00
О. Вовк, Монтґомері	1.50
Г. Вавелко, Міннеаполіс	1.00
В. Кравчук, Ірвінґтон	1.00
М. Кулинич, Балтимор	1.00
І. Потучко, Філядельфія	1.00
Л. Пришляк, Детройт	1.00
Р. Різник, Парма	1.00
Л. Савчинський, Рочестер	1.00
П. Серна, Маямі	1.00
І. Холева, Гемтремк	1.00

ТАРЗАН, Ч. 7917. Тарзановий плян.

Багато легше, приятелі, відшукати летовище з літака, ніж з землі... Ми хочемо допомогти вам!

Ти хочеш сказати, що ці тварини і ти бажаєте допомогти Тедові і мені?

Повітряні простори не будуть безпечними, поки ті „хижаки" матимуть змогу вільно нападати на свої жертви!

Знаменито! Веди вперед, Тарзане!

Ні, Семе! Наша п'ятка розійдеться на віддаль милі, а тоді зійдемось тут, щоб дати звіт з розвідки!